

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

**Balatonudvari Község
Önkormányzata**

2025-2030

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	11
Célok.....	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	13
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	18
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	40
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	49
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	54
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	61
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	65
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	66
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	68
1. A HEP IT részletei.....	68
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	68
Jövőképünk.....	69
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	71
3. Megvalósítás.....	74
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	74
3.2 A megvalósítás folyamata.....	74
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	77
3.4 Nyilvánosság.....	77
3.5 Kötelezettségek és felelősség.....	77
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	78
4. Elfogadás módja és dátuma.....	79

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Balatonudvari Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A település elhelyezkedése:

Településünk Veszprém megyében a Balaton északi partján, Balatonfüredtől 10 km-re, a Tihanyi-félsziget nyugati szomszédságában fekszik. 412 állandó lakost és több ezer nyaraló vendéget számláló kistelepülésünk tipikusan üdülőfalu.

A Tapolca-Budapest vasútvonal, és a Balaton északi partján húzódó 71-es számú főút mentén fekszik.

A település közigazgatási területe összesen: 1880ha, a belterület 108,8ha, a külterület pedig 1771,2ha. Balatonudvari határos Örvényes, Vászoly és Balatonakali településekkel, a Balatonfüredi kistérség és a Balatonfüredi Járás része.

A település története:

A település és környéke a régészeti leletek alapján már az őskortól lakott. Éltek itt kelták és rómaiak, a leletek alapján megállapítható, hogy a középkori Balatonudvari területétől nyugatra, 1500 m távolságra őskori, újkőkori és 500 méterre későbronzkori telep (lakott hely) létezett. A Balatonudvari Aranyoskút (forrás) és az örvényesi Hosszúrétek találkozásánál nagyszabású római épületkomplexum bontakozott ki az 1958-ban megkezdett dr. Szentlélek Tihamér régész által irányított ásatások során. A feltárások során épületmaradványok mellett kovácseszközöket, fűtőrendszert, falfestmény töredéket, mozaikpadló darabokat, egy bronz Minerva fejét és egy fejalakú bronzmécsest is találtak a régészek.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A feltárt telep mutatja, hogy a rómaiak berendezkedtek ezen a területen a Balatontól kb. 1 km távolságra. A Balaton latin neve Pelso. A római uralom utáni időszakot illetően a környéken több helyen találtak a régészek késő avarkori leleteket. A honfoglalást követően a Balaton északi oldalán fekvő terület a történészek szerint a Zala megyei (jelenleg Veszprém megye) Kál völgy és környéke szinte az egész Balaton északi és déli partjával együtt a honfoglaló Lád nemzetség kezére került. Imre herceg halála után az utódlást nem helyeselte Vászoly herceg, aki fellázadt I. Szent István ellen. A lázadást levertek és Vászoly birtokait elkobozták. Ekkor váltak a környék községei és így Udvari is királyi vagy királynéi birtokká. A falu neve az 1055-ben készült tihanyi alapítólevélben nem szerepelt. Ám egy 1092-re datált – valójában 1416 táján írt –, tehát hamis oklevél tartalmazott a Balatonra, Udvarira, Dörgicsére és Sóshelyre vonatkozó megjegyzéseket. A tihanyi apátság mellett a veszprémi káptalan is kapott Udvariban szolgáló háznépet. A középkorban Udvariban a bor-gabonatermesztés, állattartás mellett nádvágással, nádazással, foglalkoztak és az apátság „udvarában” víz, faszállítás, fuvarozással szolgáltak. A török hódoltság után a település 1719 körül népesült be újra és a veszprémi megyés püspök alá tartozott.

Településkép:

A Balaton közvetlen közelében dombon álló település két részre különül: egy keleti régi falurészre, és egy nyugati nyaralótelepi részre, melyet Fövényesnek (régen Antal telepnek, a szocialista időkben Kiliántelepnek) hívtak. A település elnevezése hivatalosan Balatonudvari, ám a „Fövényes” név továbbél a mai napig. Az állandó lakosság 85%-ban a régi falurészben él, de itt is sok a nyaralónak használt ingatlan, a fövényesi rész nagy része nyaraló ingatlanokból áll. A két településrészt egy nagy kiterjedésű rét, legelő terület választja ketté. A települést déli részén a vasút és a kerékpárút szeli ketté, az északi részen pedig a 71-es főút, mely fölött egy kisebb belterületi résztől eltekintve már csak a külterület szőlő ültetvényei találhatók. A szőlőterület boros pincéi mellett településünk látványos, több hektáros területen elnyúló részét képezi egy nemzetközi golfpálya területe is, mely évente neves hazai és nemzetközi versenyeknek ad színhelyet.

A hatvanas, hetvenes évek balatoni fejlesztései – és a Balaton üdülőövezetté nyilvánítása – jelentették a település életében a meghatározó fordulatot. A település fokozatosan elvesztette az agrár, halász, falusias jellegét és szolgáltató, üdülő faluvá vált. Balatonudvari üdülőhellyé válása 1964-ben indult meg erőteljesebben, amikor telkek parcellázásával három üdülőtelep kezdett kialakulni (a falu mellett, a vasút alatt és a kiliántelepi). A fövényesi részen egy nemzetközi kemping kapott helyet, mely a régi időkben hatalmas vendégforgalmat bonyolított le. Az üdülő részen több magán szálláshely és kisebb vendéglátásra berendezkedett üdülő épült ki az évek alatt, melyek számát a volt vállalati üdülők növelték. Az ingatlanok többsége azonban magántulajdonú. A régi falurészen több ingatlan is őrzi még a régi falusias tájképet, melyek helyi védetté nyilvánítása az új településrendezési tervben már szerepel.

Mezőgazdaság, turizmus:

A terület mediterrán jellegű éghajlata kedvez a szőlő- és gyümölcs termesztésnek. A legjellemzőbb mezőgazdasági ág a szőlőművelés, bár a lakosságnak csak kis hányada foglalkozik ezzel megélhetésszerűen.

A térség meghatározó része a turizmus, és mint tipikus üdülőfaló, elsődlegesen az idegenforgalom meghatározó a település lakóinak életében. 2024. évben 32 magán szálláshely volt a településen. A lakosság egy része valamilyen módon kapcsolódik a vendégfogadáshoz, hasonlóan a bortermeléshez, akár közvetlenül – szolgáltatóként, akár közvetve, valamilyen módon kapcsolódva a turizmust kiszolgáló intézményekhez. Több, mint 750 nyaralóépület, üdülők vendégserege talál nálunk igazi balatoni hangulatot, szórakozási, kikapcsolódási, kulturális és sportolási lehetőségeket.

Önkormányzatunk kulturális, közművelődési szolgáltatásaival biztosítja a helyi lakosoknak, ill. a nyárra hozzánk látogató turistáknak, átutazóknak, rendezvényeink látogatóinak a közösségi színteret, művelődési lehetőséget. Minden évben - szezonnitónk keretében - a marhahúsból készült ételek versenyével kezdünk, majd egész napos programok szólítják meg a környéket, régiókat, de külföldi visszatérő vendégeinket is. Minden hétvégére kínálunk a nyári szezonban szórakozási lehetőséget, gyermek játszóházakat, sport animációkat a parton és a vízben egyaránt. Önkormányzatunk két strandot üzemeltet a nyári szezonban, melyek közösségi színtérként funkcionálva számos strandi programmal, rendezvénnyel, zenés estékkel várják a szórakozni vágyókat. A programözőn szeptember első hétvégéjéig töretlen, amikor Halászléféző Versennyel búcsúzunk a nyári szezontól.

A két települési strandon színvonalas kiszolgáló egységek, a kulturált fürdőzés feltételének megfelelő infrastruktúra, sportpályák várják a nyári fürdőzés szerelmeseit. Mindkét strand jelentős fejlesztéseken esett át az elmúlt évek alatt, különösen komoly minőségi előrelépést jelentett a 2018. évben elnyert pályázati fejlesztés. Mindkét strandon teljes körűen megújultak a WC- és vizesblokkok, kültéri szolár zuhanyzókat működtetünk, mozgássérült vízi bejárók, vízi napozó stégek növelik a strandi élményt. Mindkét strandon megújult játszótérek és fővenyes rész hívja a kisebb korosztály látogatóit örömteli játszózásra, pancsolásra, homokvárépítésre. Nyári gyermek animációs foglalkozások, vízi tornák színesítik a programokat. A fürdőzés és horgászás mellett a kerékpárturizmus is egyre inkább fellendülőben van. Településünkön is áthalad a Balatoni kerékpárút, de a környező települések és domboldalak is remek alkalmat kínálnak a sportolni vágyóknak.

Lakóink a csendesebb téli időszakban is aktívak, helyi konditermünk, nyugdíjas klubunk kihasználtsága mellett műsorainkat is színesítik részvételükkel. Több mint tíz éve már, hogy minden nőnapra összefognak a helyi férfiak, hogy zenével, tánccal, vidám jelenetekkel, terített asztallal, bállal és természetesen virággal köszöntsék a hölgyeket. A hölgyek is viszonzják a gesztust, s miközben a szórakoztató produkció összeáll, összetartó közösség verbuválódik. A települési könyvtárban a gyermekek részére egész évben kézműves foglalkoztatások és gyermek foglalkoztatók várják a kicsi és nagy érdeklődőket egyaránt.

A helyi nyugdíjasklub „Őszirózsák” néven tevékenykedik és színesíti a települési életet, tevékenyen összefogva az időskorúkat.

Településünk hírét szív alakú sírköveink legendája is messzire repíti, sokan keresik fel műemlék temetőnket. 2017. évben nagy büszkeségünkre a Balatonudvari műemléktemető és szívalakú sírkövek felvételre került a Veszprém Megyei Értéktár kulturális örökség szakterületi kategóriájába. A múlt emlékei: a szép fekvésű, remek akusztikájú fővenyesi kápolna, a katolikus és református templomaink épületei mellett helytörténeti galériánkban érhetőek tetten. A galériában nyári szezonális kiállítások működnek, és gyermekprogramok. A kápolnában és szabadtéri helyszíneken is számos zenei rendezvény és egyéb kulturális program várja az érdeklődőket, minden korosztály igényét kielégítve.

A település infrastrukturális szempontból nagyon jól ellátott, belterületi utcái vezetékes vízzel, szennyvízcsatorna hálózattal, villanyhálózattal, gázzal és telefonhálózattal, kábeltelvízióval ellátottak. A község belterületén az utak szilárd burkolattal rendelkeznek, de a külterületi földutak éves karbantartása is időről időre megtörténik murvás burkolással, időszakos javítással.

Mint Balaton-parti település, igyekszünk mindent megtenni azért, hogy az itt élők és a nyári szezonban hozzánk látogató nyaralóvendégek és turisták kellemesen érezzék magukat. A gondtalan nyári időtöltéshez a szép és tiszta környezettel is hozzá kívánunk járulni. Folyamatosan rendezetten tartjuk a közterületeket, parkokat. Az Önkormányzat foglalkoztatásában dolgozó 8 fő tartja karban a nagyterjedésű közterületeket, parkokat, strandokat, végzik a települési virágosítást.

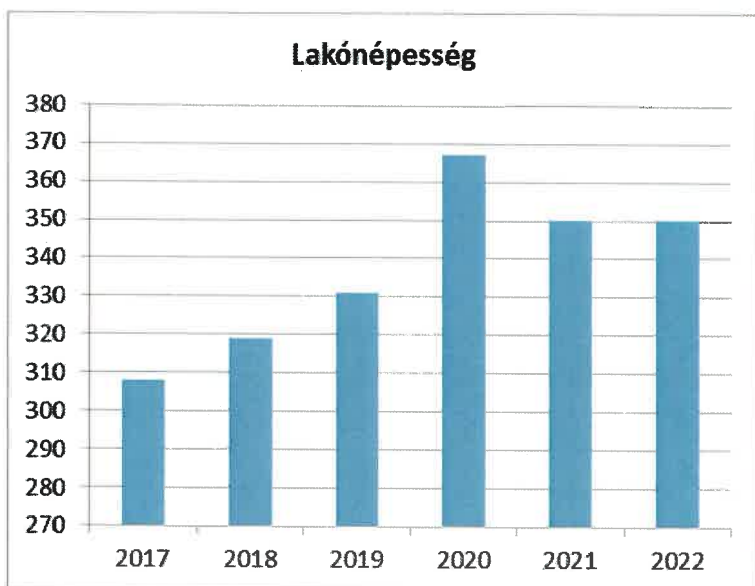
A többéves munkánk elismeréseként 2005. évben elnyertük a Virágos Magyarországért közterület szépítő verseny különdíját és a legkedveltebb Balaton-parti település címet is.

2011-ben a tiszta és virágos Veszprém megyéért megmérettetésen második helyezést értünk el. 2013. évtől töretlenül dobogós eredményeink születtek a „Tiszta és virágos Veszprém megyéért” versenyen és a „Virágos Magyarországért” versenyeken. 2018. évben mindkét strandunk 4 csillagos eredménnyel, 2023. évben mindkét strandunk 5 csillagos, 2024. évben mindkét strandunk 4 csillagos eredménnyel büszkélkedhetett a Kék Hullám zászló versenyen is.

Demográfiai helyzetelemzés

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	308	bázis év
2018	319	103,57%
2019	331	103,76%
2020	367	110,88%
2021	350	95,37%
2022	350	100,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Balatonudvari lakónépessége kisebb-nagyobb ingadozásokkal, alacsony növekedési, illetve alacsony csökkenési tendenciát mutatott váltakozva már a korábbi években is. Ez a tendencia jelenleg is tart. Önkormányzati nyilvántartásunk alapján 2017. évben az állandó lakosok száma 308 fő volt, 2018. évben 319, 2019. évben 331, 2020. évben 367 fő volt. 2021-ban 350 fő állandó lakosunk volt. A 2022. évet 350 fő állandó lakossal kezdtük meg.

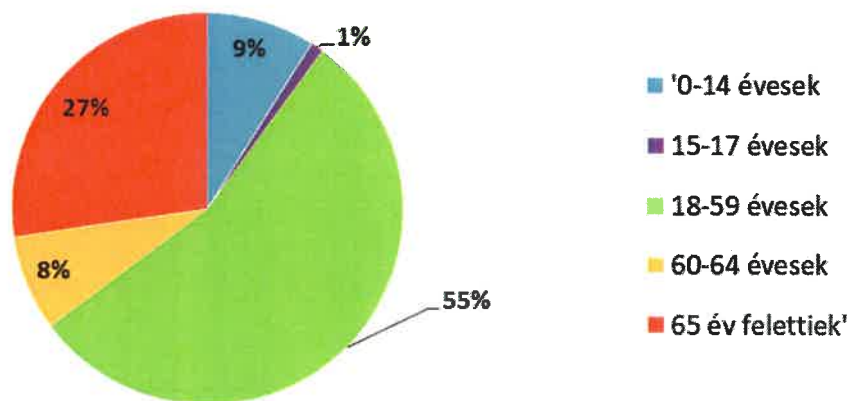
A népességszámot a viszonylagos stabilitás, és kismértékű le-fel ingadozás jellemzi az elmúlt években is, amely főként a nyaraló tulajdonosok időszakos állandó lakossá válásából és a kisszámú születésből, elhalálózásokból fakad.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)

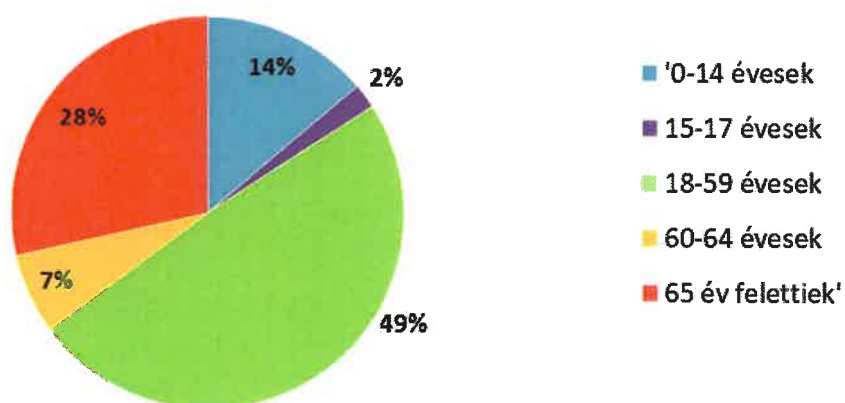
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	190	196	386	49,22%	50,78%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			8	2,07%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	17	27	44	4,40%	6,99%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	2	4	6	0,52%	1,04%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	104	96	200	26,94%	24,87%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	15	13	28	3,89%	3,37%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	52	56	108	13,47%	14,51%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

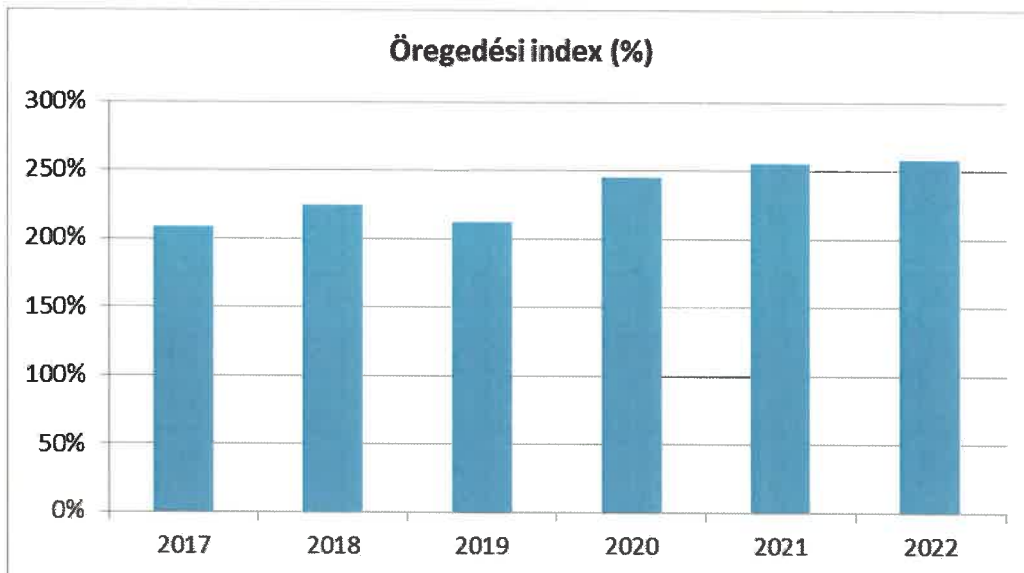

Az állandó népesség táblázat megmutatja, hogy a településen a férfiak és a nők aránya viszonylag kiegyensúlyozott. Az aktív korú lakosság a népesség felét teszi ki, a nyugdíjas korosztályban a nők aránya csupán 1%-kal, de meghaladja a férfiakét. A 15-17 éves korosztály aránya az állandó népességen belül a legalacsonyabb, csupán 3%, melynek a korábbi évek alacsony születésszáma az elsődleges oka.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	92	44	209,09%
2018	101	45	224,44%
2019	100	47	212,77%
2020	108	44	245,45%
2021	102	40	255,00%
2022	106	41	258,54%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index megmutatja, hogy a településen öregedő a népegyenlőség, mivel az öregedési index 100 % fölé emelkedett 2001 óta. Így a településen az idősek vannak túlsúlyban, a fiatalokhoz képest. Az esélyegyenlőség szempontjából azt a következtetést vonhatjuk le, hogy az idősek, főleg a nehéz helyzetben lévő, egyedülálló idős emberek fokozott segítségére, helyzetük figyelésére, nyomon követésére volt eddig is, és lesz szükség a jövőben egyaránt.

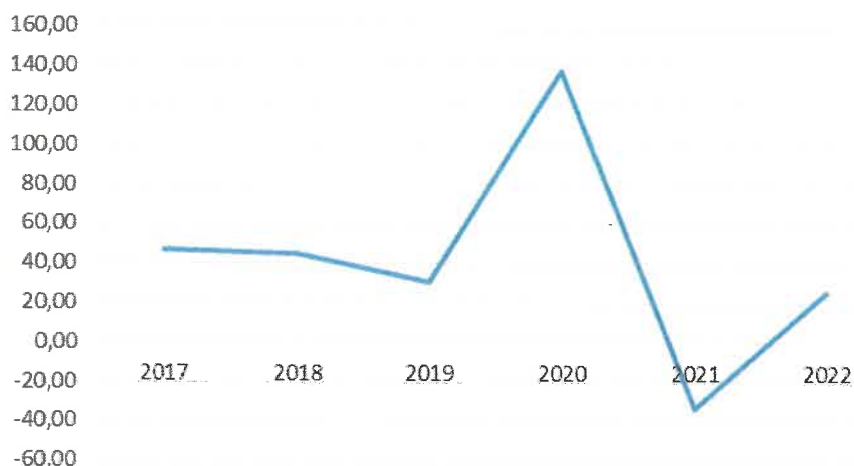
Ez a tendencia állandósultságot mutat előreláthatóan hosszú távon is.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	46,59
2018	44,66
2019	30,77
2020	137,54
2021	-33,47
2022	25,42

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)

Sajnos a térség egészére jellemző, hogy a halálozások száma meghaladja a születések számát, ami természetes fogyáshoz vezetne, de ezt kiküszöböli a vándorlási különbözet.

A belföldi vándorlási mutató szerint a település vonzerejét tekintve korábban inkább pozitív volt, az elmúlt évekbeli adat hiányában, helyi tapasztalatok változatlanul ezt támasztják alá.

Ugyanis a helyben született lakosok mellett sok az üdülőtulajdonos, vagy a betelepülő, az ún. „bepíró”, vagy „gyüttment”.

Jól látható, hogy a Covid időszak alatt megugrott a településre bevándorlók száma.

A bevándorlók többsége jólszituált, középkorú, aki meg tudja fizetni az ingatlanárakat és építkezni is tud. Kezdetben pihenés céljából, főként a nyári időszakban keresi fel a települést, majd a nyugdíjas kort elérve ide is költözik, ezáltal emelve az öregedési indexet.

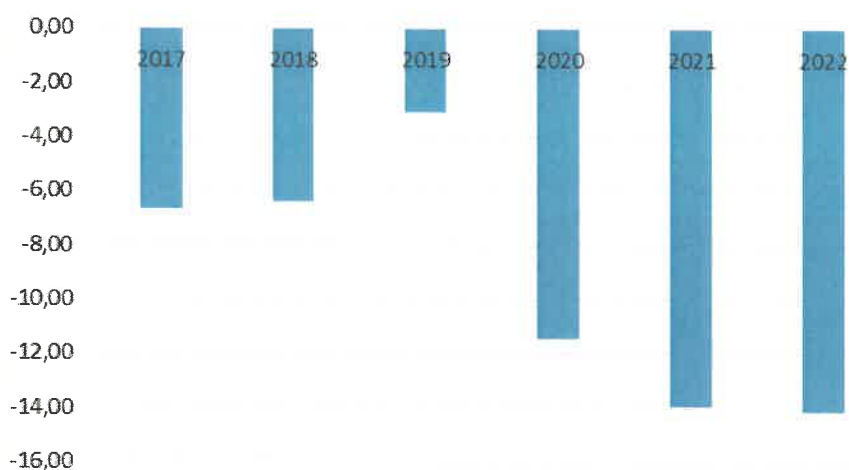
A fiatalok elvándorlása változatlanul tapasztalható a munkalehetőség hiányában, városi tanulás okán, később nem telepednek vissza a szülőfaluba. Ez az előregedés további indokál is szolgál.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-6,66
2018	-6,38
2019	-3,08
2020	-11,46
2021	-13,95
2022	-14,12

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő)

Az itt lakók körében is nehézséget jelent az idősödő populáció növekedése, a kevés születendő gyermek, és az elvándorló fiatalság. A falvakra országosan jellemző nehézségek, megélhetés, munkalehetőség hiánya, fiatalok helyben maradása településünkön is nehéz feladat. Az elvándorlók többsége fiatal, akik a munkalehetőség hiánya, a magas ingatlanárak miatt költöznek el, jobb esetben a környékbeli háttér településekre, városokba, illetve rosszabb esetben elmennek külföldre. Ez tendencia sajnos az utóbbi években is folytatódott.

Önkormányzati adataink alapján az éves születendő gyermeklétszám az 1-2 fő között mozog, de van olyan év is, melyben nem született kisgyermek a faluban.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Az egyenlő bánásmód elveinek betartása az Európai Unió és a hazai társadalom elvárása is. Megléte segíti, hogy mindenki egyenlő méltóságú személyként élhesse az életét, és hogy hatékony jogvédelmet élvezzen, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Önkormányzatunk arra törekszik, hogy folyamatosan érvényesítse az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai, a településüzemeltetési feladatainak ellátása során igyekszik érvényesíteni. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt lakossági szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Balatonudvari település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- a szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A térségben működő köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel), a fenntartó önkormányzatokkal, többcélú társulással.

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmosítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.1 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Az Ebktv. 31 §-a értelmében a helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

Kiemelt figyelmet kell fordítani az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre. Figyelemmel kell lenni az oktatás, képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására. Biztosítani kell a közszolgáltatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést. Olyan intézkedéseket kell hozni, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányát, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Mindezek megvalósulását támogatnia kell a helyi önkormányzat által hozott döntéseknek.

Balatonudvari Község Önkormányzat Képviselő-testülete e témát is érintő, törvényi előírások betartása mellett megalkotott helyi rendeleteinek, amelyek a lakosság alapvető létfeltételeit, a település működését, az ehhez szükséges közszolgáltatások közvetlen igénybevételének lehetőségeit biztosítják.

A Képviselő-testületnek a *Magyarország helyi önkormányzatairól* szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. (a továbbiakban: Möt.) értelmében kötelező és önként vállalt feladatai vannak.

Balatonudvari Község Önkormányzatának Képviselő-testülete önként vállalt feladatai:

A szociális ellátások, valamint a gyermekvédelmi gondoskodás helyi szabályairól szóló 14/2023.(VIII.10.) önkormányzati rendelete értelmében:

- a) települési támogatás
- b) eseti települési támogatás
- c) rendszeres települési támogatás
- d) születési támogatás
- e) temetési költségekhez nyújtott települési támogatás
- f) temetkezési hely megváltási díjának elengedése,
- g) tanulói bérlet térítés,
- h) oktatási támogatás,
- i) ápolás céljából megállapított települési támogatás
- j) gyógyszerkiadások viseléséhez kapcsolódó települési támogatás.
- k) rendszeres nevelési támogatás.

Támogatási helyi rendszerünk, strandüzemeltetési feladataink és kulturális, művelődési feladatainak is bekapcsolódnak az esélyegyenlőség biztosításába.

A helyi rendeletalkotásnál az esélyegyenlőségi célcsoportokat figyelembe vesszük.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéséként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- A szociális ellátások, valamint a gyermekvédelmi gondoskodás helyi szabályairól szóló 14/2023.(VIII.10.) önkormányzati rendelet.
- Balatonudvari község Helyi Építési Szabályzatáról szóló 3/2020. (V.20.) önkormányzati rendelet.

A teljes településre vonatkozó településfejlesztési koncepció és településrendezési eszközök (HÉSZ) átfogó felülvizsgálata 2018. évben kezdődött el.

Az önkormányzatok feladatellátása, ezzel együtt a finanszírozási rendszere 2013. évtől jelentősen átalakult.

A korábban önkormányzatok által ellátott feladatok egy része az államhoz került. Ezzel együtt a feladatellátást szolgáló, eddig az önkormányzatoknak átengedett források nagyobb része is átirányításra került a központi költségvetésbe. Az önkormányzatoknál maradó feladatok nagyobb részét a "klasszikus" értelemben vett önkormányzati feladatok teszik ki.

Ezen helyi közügyek ellátását 2013. évtől egy - az önkormányzatok jövedelemtermelő képességétől függő - általános jellegű feladatfinanszírozó támogatás biztosítja.

A központi döntések alapján 2012. december 31-el megszűnt a korábbi települési Polgármesteri Hivatal is, helyette 2013. január 1-jével megalakult 5 település – Tihany, Aszófő, Örvényes, Balatonudvari és Balatonakali – együttműködésével a Tihanyi Közös Önkormányzati Hivatal. A közös hivatal az 5 fenntartó önkormányzat államigazgatási és önkormányzati feladatainak kiszolgáltatását biztosítja, székhelytelepülése Tihany. Az egyes településeken helyben működő kirendeltségek viszik az ügyeket, ezzel is támogatva a lakosság helyben történő ügyintézésének elősegítését, a közvetlen kapcsolat semmivel sem pótolható emberi közelségét. Tekintettel arra a sajátos helyzetre is, hogy az érintett települések, így Balatonudvari is sajátos idegenforgalmi helyzetéből adódóan az évek alatt csak növekedő többletfeladatokat lát el ebben a vonatkozásban is.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

1. Balatonudvari Község Önkormányzata 2004. június 30-i megalakulása óta tagja a **Balatonfüredi Többcélú Társulásnak**.

A Társulás teljes egészében lefedi a 2003-ban létrehozott Balatonfüredi kistérséget, és a 2000-ben létrehozott Balaton Kiemelt Üdülőkörzet egyik fontos északi egysége. A térséghez tartozó települések a Balaton partján és a Balaton-felvidéken helyezkednek el. A kistérség területe 320 km². A társuláshoz 22 település tartozik, melyeknek összes népesség száma meghaladja a 26 ezer főt.

A térségen belül alkörzeteket határolhatunk le, melyek társadalmi, gazdasági, természeti szempontból összetartoznak. A határok, a településcsoportok nem minden esetben válnak el élesen egymástól, néhol egy-egy település két csoporthoz is sorolható.

Ezek:

- **Balatonfüred város környéke:** Aszófő, Balatonszőlős, Csopak, Lovas, Paloznak, Tihany
- **Part menti tengely:** Örvényes, Balatonudvari, Balatonakali, Zánka, Balatonszepezd
- **Balaton-felvidék:** Pécsely, Vászoly, Dörgicse, Óbudavár, Balatoncsicsó, Szentantalfa, Szentjakabfa, Tagyon, Monoszló.

Balatonudvari települése vonatkozásában a Többcélú Társulás a vonatkozó központi jogszabály alapján ellátja: a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait, a házi segítségnyújtást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, idősek nappali ellátását, a demens betegek nappali ellátását és a fogyatékkal élők nappali ellátását.

A Gyermekjóléti szolgálat Balatonudvari községben a Balatonfüredi Családsegítő szolgálat keretén belül történik, folyamatos havi egyszeri települési ügyfélfogadás és esetmegbeszélés, helyszíni bejárás és egyedi gondozás formájában.

A Társulás

- a család- és gyermekjóléti szolgálat és a család- és gyermekjóléti központ feladatait a Balatonfüredi Többcélú Társulás által fenntartott Balatonfüredi Szociális Alapszolgáltatási Központ (Balatonfüred, Kéki u. 6.) által,
- a szociális alapellátásként jelentkező szociális étkeztetés, családsegítés, házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek és fogyatékosok nappali ellátását a Balatonfüredi Többcélú Társulás által fenntartott Balatonfüredi Szociális Alapszolgáltatási Központ (Balatonfüred, Kéki u. 6.) által,
- az egészségügyi alapellátáshoz csatlakozó Központi Ügyelet feladatát a Balatonfüred Város Önkormányzata által fenntartott Városi Rendelőintézet (Balatonfüred, Csárda u. 1.) megbízásával látja el.

Az Esélyegyenlőségi Program szempontjából kiemelkedő jelentőségű a Fogyatékosok nappali intézménye, mely a Balatonfüred Szociális Alapszolgáltatási Központ legfiatalabb intézményrészei közé tartozik. 2007 januárjában kezdte meg működését azzal a céllal, hogy Balatonfüred és kistérsége felnőtt fogyatékkal élő lakói számára nappali ellátást nyújtson.

2. 2018. évben döntött Önkormányzatunk a **Zánka és Térsége Oktatási Intézményi Társuláshoz** történő csatlakozásról, annak érdekében, hogy a települési gyermekek bölcsődei ellátása biztosított legyen. A zánkai társulás a Kétnyelvű Német Nemzetiségi Óvoda-Bölcsőde (8251 Zánka, Iskola u. 4.) intézményben biztosítja a bölcsődés korú gyermekek nappali ellátását.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A releváns adatok rendelkezésre állnak, kutatások nem készültek. A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi önkormányzati nyilvántartásokból gyűjtöttük össze.

Az esélyegyenlőségi program készítésekor az országos adatbázisokban 2017-2022. évi adatok rendelkezésre álltak.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

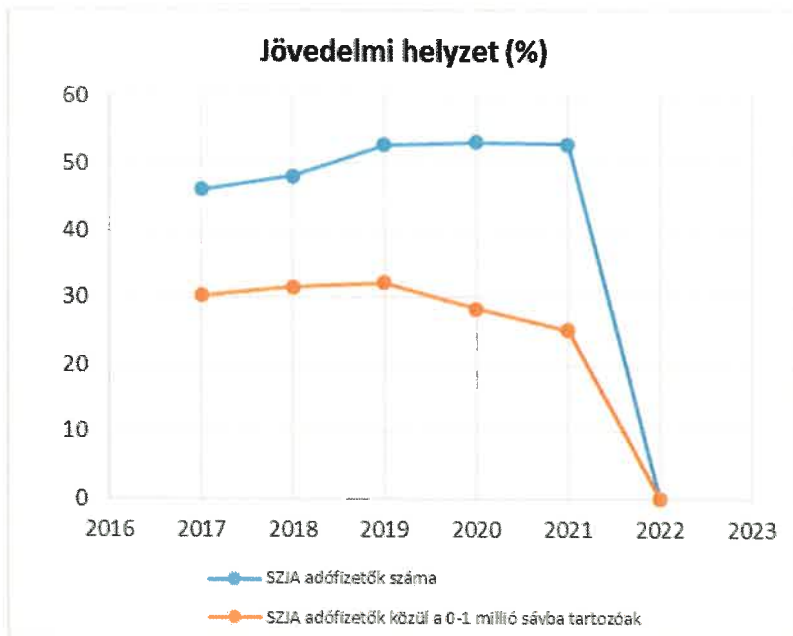
A mélyszegénység viszonylag új, de napjainkban gyakran használt fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget értjük, amikor valaki tartósan a létminimum szintje alatt él, és esélye sincs arra, hogy ebből a helyzetből, önerőből kitörjön.

A településen az életet, lakhatást, gyermek, időskorú, bántalmazott nő vagy fogyatékkal élő személy ellátatlanságából eredő azonnali beavatkozást igénylő probléma az elmúlt öt évben sem történt, jelenleg sincs tudomásunk ilyen helyzetben lévő személyekről, családokról.

A községben a roma származású hosszú évek óta nincsen.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	46,05	30,29
2018	48,04	31,52
2019	52,70	32,20
2020	53,11	28,29
2021	52,86	25,12
2022	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

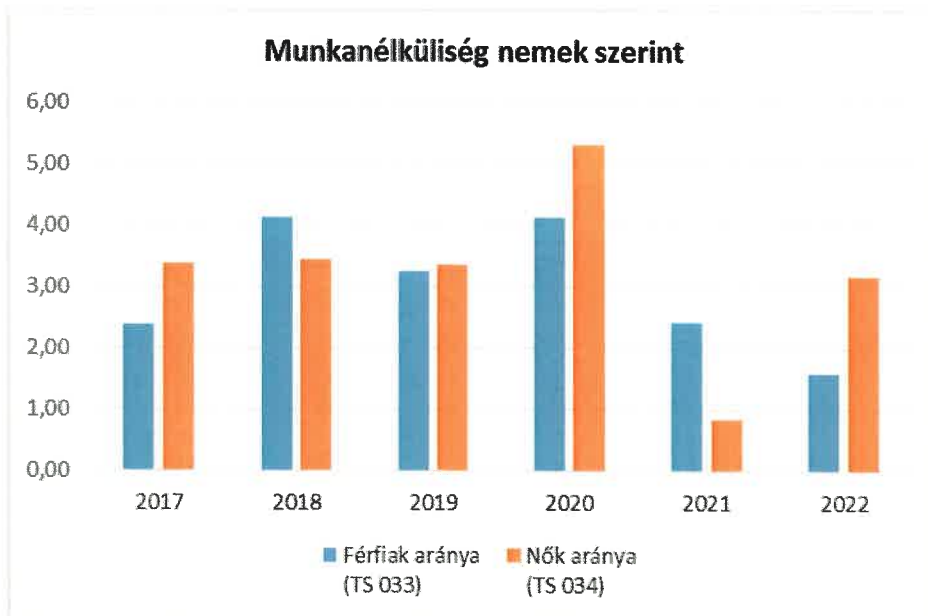
A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	2,38	3,39	2,89%
2018	4,13	3,45	3,79%
2019	3,25	3,36	3,31%
2020	4,13	5,31	4,72%
2021	2,42	0,85	1,64%
2022	1,60	3,17	2,39%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adatokból látható, hogy a regisztrált munkanélküliek száma viszonylagos állandóságot mutat a településen az elmúlt években. Az egyik évben a nők, a másik évben a férfiak adatai rosszabbak.

A nők és a férfiak aránya sem mutat túlzott kilengést egyik, vagy a másik nem irányába.

A településen munkalehetőséget főleg az idegenforgalom, és kisebb mértékben a mezőgazdaság biztosít. Ezekre településünkön erősen jellemző az idényjelleg, a szezonális munka. A nyári szezonban 3-6 hónapra viszonylag könnyebb találni munkát (helyben és a térségben egyaránt ez mondható el), míg a téli szezonban megnő a munkanélküliek száma.

Éves állás, biztos megélhetés a környező településeken is kevés van, a térségre "rányomja bélyegét" az idegenforgalmi jelleg.

A biztos megélhetés hiánya a lakosok, a családok létbizonytalanságát növeli.

Az Önkormányzat a strandok és településüzemeltetés keretében foglalkoztat időszakosan nyári dolgozókat (pl. strandi pénztáros, jegykezelő, parkgondozó feladatkörökben).

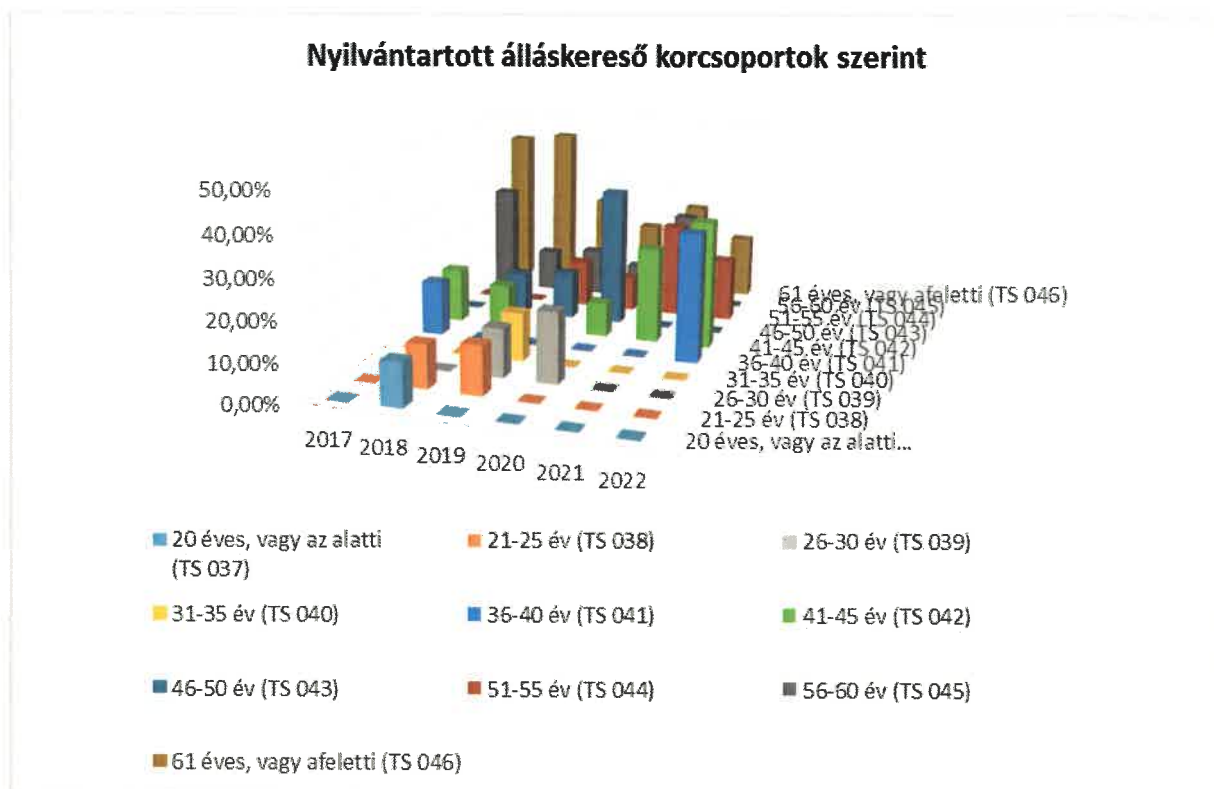
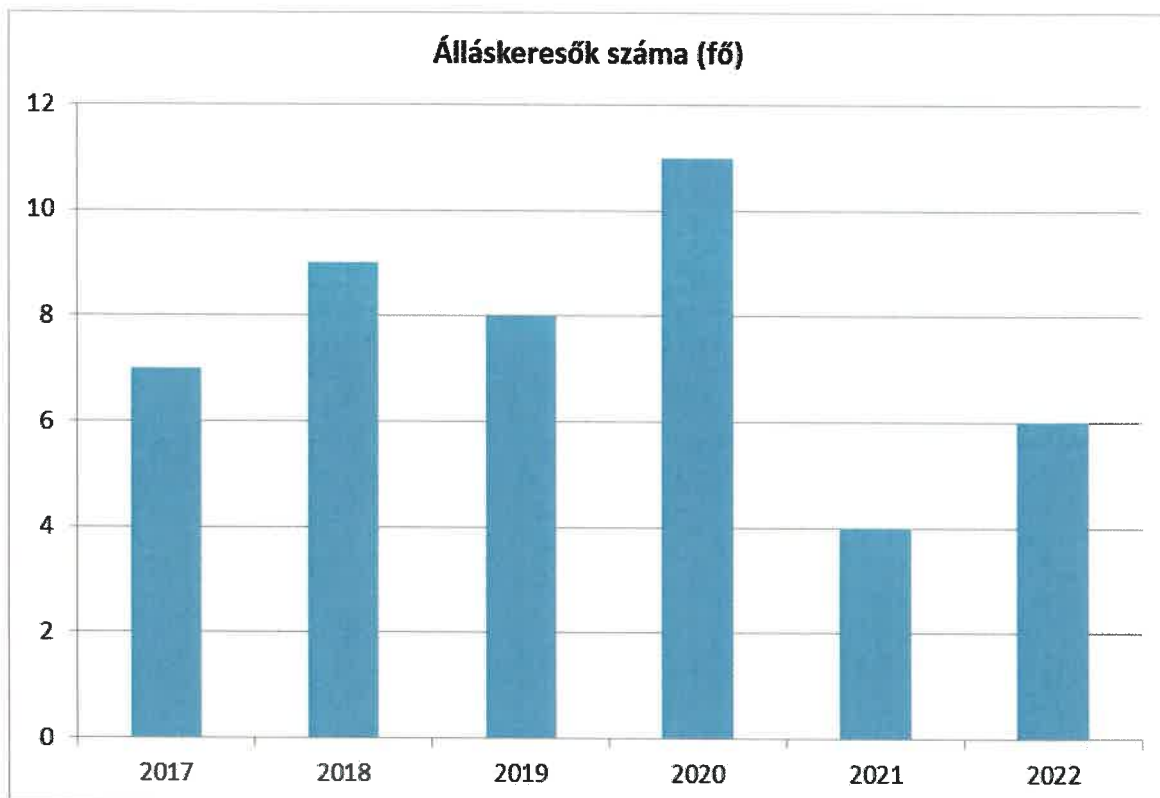
Másik szegmense a nyári elhelyezkedésnek a településen a szezonban működő vendéglátó egységek és szállásüzemeltetők körében történő idényjellegű foglalkoztatás.

Mindkét foglalkoztatási forma kis létszámú munkavállalói kör számára tud csupán idényjelleggel munkalehetőséget biztosítani.

Állandó (éves) munkahelyek a környező városokban: Balatonfüreden, vagy távolabb Veszprémben és vonzáskörzetében vannak.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	7	9	8	11	4	6
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	11,11%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	11,11%	12,50%	0,00%	0,00%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	0,00	1,00	2,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	12,50%	18,18%	0,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	12,50%	0,00%	0,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,00
	%	14,29%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	33,33%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	1,00	0,00	1,00	1,00	2,00
	%	14,29%	11,11%	0,00%	9,09%	25,00%	33,33%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	1,00	1,00	4,00	0,00	0,00
	%	0,00%	11,11%	12,50%	36,36%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	0,00	1,00	1,00	1,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	12,50%	9,09%	25,00%	16,67%
56-60 év (TS 045)	Fő	2,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,00
	%	28,57%	11,11%	12,50%	9,09%	25,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3,00	4,00	2,00	2,00	1,00	1,00
	%	42,86%	44,44%	25,00%	18,18%	25,00%	16,67%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

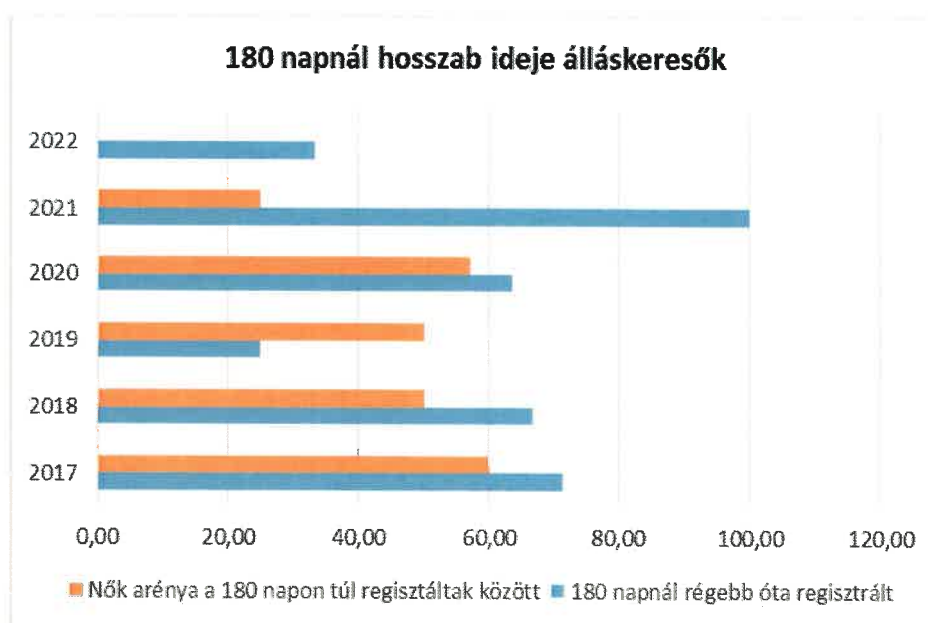
A regisztrált munkanélküliek aránya a 35-39 év közötti korosztályban jelentősebb mértékű, és sajnos egyre növekedő tendenciát mutat az 55-59 év közötti és az 59 év fölötti, nyugdíj előtt álló korosztály esetében.

Az adatok tanúsága szerint az álláskeresők száma 2017. évtől növekvő, majd 2020. évtől csökkentő tendenciát mutat, ennek oka az országosan is jelentkező munkaerőhiányra vezethető vissza.

Foglalkoztatás szempontjából változatlanul hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	71,43	60,00
2018	66,67	50,00
2019	25,00	50,00
2020	63,64	57,14
2021	100,00	25,00
2022	33,33	0,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

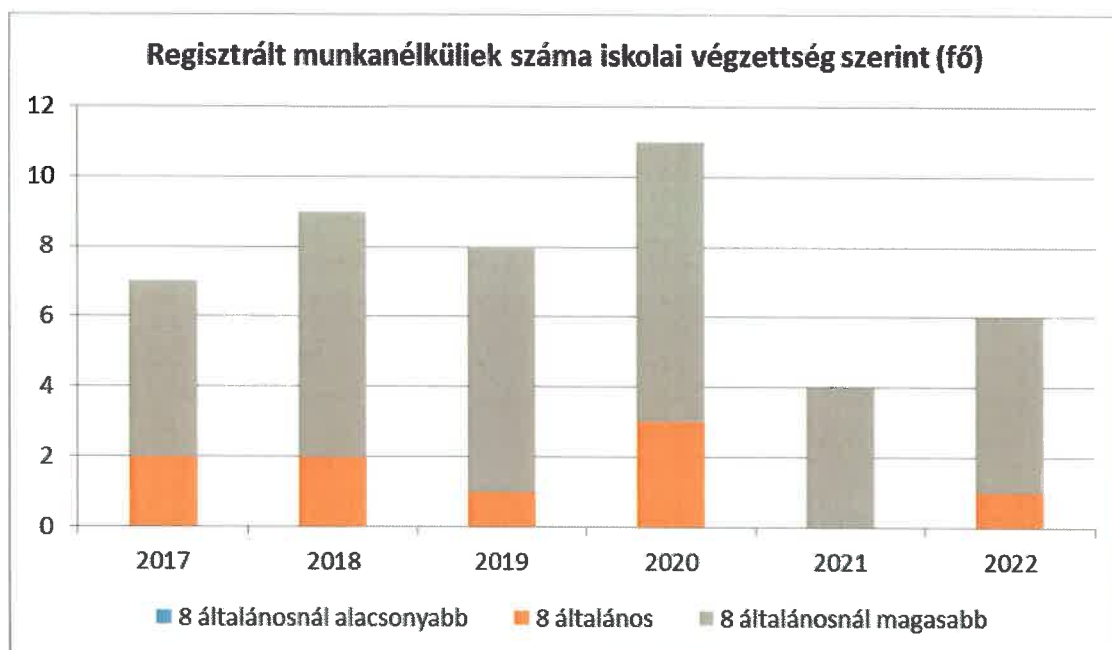
A táblázat adatai alapján a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya folyamatosan növekvő, majd csökkenő tendenciát mutat, ennek ellenére munkanélküli lakos nem jelentkeztet települési önkormányzati / közfoglalkoztatási munkára az elmúlt években sem. Ami jelentheti akár a regisztrált munkanélküliek szürke zónában történő foglalkoztatásának a lehetőségét is.

A pályakezdő álláskeresőkről értékelhető adat nem áll rendelkezésre. A településen éves szinten 0-1 fő között mozoghat csak a pályakezdők száma, mivel pályakezdő fiatalok általánosságban nem költöznek vissza a településre. A munkahelyek meghirdetésekor változatlanul általános gyakorlat a tapasztalattal rendelkező munkavállalók keresése. Így a tapasztalat, gyakorlat hiányában a pályakezdők helyzete továbbra sem könnyű, azonban ezt a munkaerőhiány ma már tompítja, hiszen tapasztalt munkaerő hiányában jobban térnyernek a fiatal pályakezdők is az elhelyezkedés terén a munkaerő kereslet kielégítésében.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	7	0	0,00%	2	28,57%	5	71,43%
2018	9	0	0,00%	2	22,22%	7	77,78%
2019	8	0	0,00%	1	12,50%	7	87,50%
2020	11	0	0,00%	3	27,27%	8	72,73%
2021	4	0	0,00%	0	0,00%	4	100,00%
2022	6	0	0,00%	1	16,67%	5	83,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

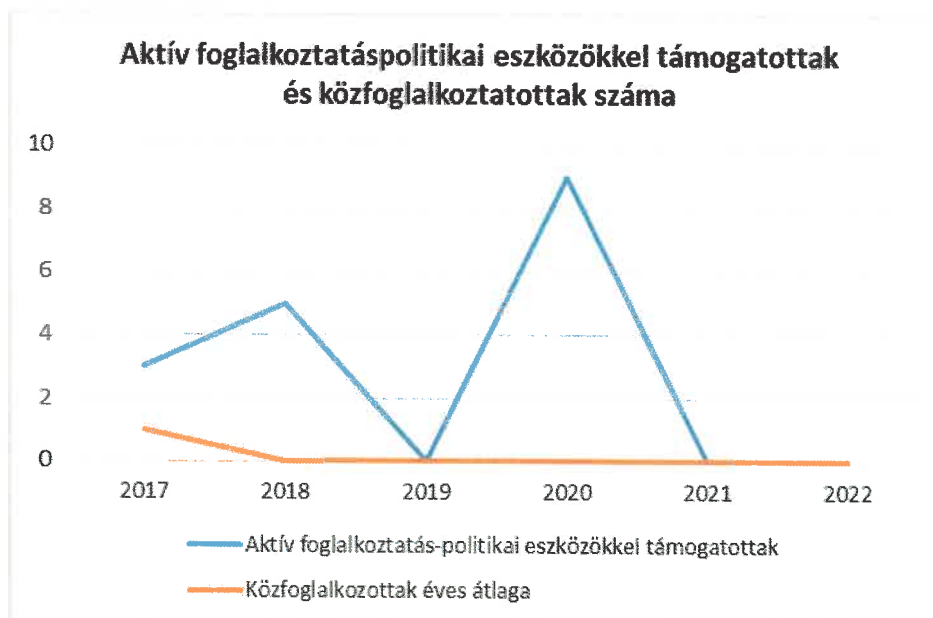

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	3	1
2018	5	0
2019	0	0
2020	9	0
2021	0	0
2022	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét.

Önkormányzatunk a program megindulásának éveiben folyamatosan részt vett a közfoglalkoztatásban.

A kezdeti időszakban a KDT Vízig szervezésében lebonyolításra került vízügyi közmunka programban volt jelentősebb a foglalkoztatottak aránya. A közfoglalkoztatottak az önkormányzat irányításában, de a Vízügy foglalkoztatásában dolgoztak, jellemző munkakörük a parkgondozás, ároktisztítás, hulladékszedés volt.

Jellemzően a tartós munkanélküli, alacsony iskolai végzettségűek kerültek e téren foglalkoztatásra, néhány magasabb képzettségűtől eltekintve. A közfoglalkoztatás helyi tapasztalatai azt mutatták, hogy a közfoglalkoztatásba bevont réteg munkamorálja nem volt megfelelő színvonalú, a bérek különbözősége pedig bérfeszültséget eredményezett a többi dolgozó irányába. Az elmúlt években a közfoglalkoztatottak száma megszűnt, az ellátási forma településünkön gyakorlatilag kiüresedett.

A településen a nyaraló ingatlanok gondozásával, karbantartásával, alkalmi munkák végzésével el tudnak helyezkedni azok, akik korábban a közfoglalkoztatás keretein belül kerültek alkalmazásra.

- a) A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A községben vállalkozói tevékenységet folytatók jelentős része 1-1 főt alkalmazó szálláskiadó, illetve szolgáltatást végző kisvállalkozó. A település közlekedési adottságai jók, a közeli települések, városok jól megközelíthetők tömegközlekedéssel (vonat, busz) is. A nyári időszakban megjelenik a kerékpáros munkába járás is a környékbeli kerékpárúton.

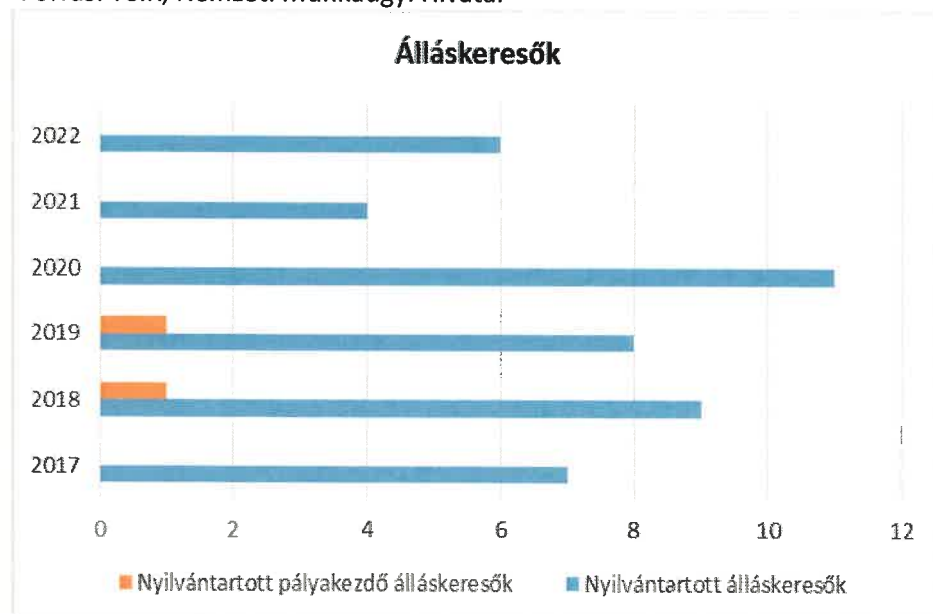
A Veszprém Váregyei Kormányhivatal Járási Hivatal Balatonfüredi Járási Munkaügyi Hivatala Balatonfüreden fogadja az álláskeresőket, a nem nyilvántartott munkát keresőket. Minden esetben elsődleges szempont, hogy az ügyintézők az ügyfelek részére megfelelő állásokat keresnek és ajánlanak fel.

- b) Fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Aki nem szerzett legalább középfokú végzettséget vagy szakképesítést, hátrányos helyzetű munka- vállalónak tekinthető. A nem megfelelő - alacsony vagy a munkáltatói igényektől eltérő - iskolai végzettség, szakképzettség az elhelyezkedést nehezíti. Kistelepülés révén ezt a problémát nem tudjuk megoldani. A munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz a lakosság a Balatonfüredi Munkaügyi Hivatal segítségét tudja igénybe venni.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	7	0
2018	9	1
2019	8	1
2020	11	0
2021	4	0
2022	6	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- c) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Kistelepülés révén ezt a problémát sem tudjuk megoldani. A munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz a lakosság a Balatonfüredi Munkaügyi Hivatal segítségét tudja igénybe venni.

- d) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Magát roma nemzetiségűnek valló személy a településen korábban sem volt, és jelenleg sincs.

Az Önkormányzat intézményt nem tart fenn, egyedüli foglalkoztató az Önkormányzat, amely igyekszik saját foglalkoztatásban alkalmazni idenyjelleggel a településen jelentkező munkanélküli lakosokat, vagy munkát vállalni akaró nyugdíjas lakosokat, nyaralósokat.

- e) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs arról információnk, hogy a településen a foglalkozás területén hátrányos megkülönböztetés fenn állna-e.

- f) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Az önkormányzat támogat minden olyan kezdeményezést, amely a digitális ismeretek megszerzését biztosítja a településen.

Amennyiben lehetősége lesz rá, pályázati forrásból maga szervez majd ilyen jellegű oktatást, képzést.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Ebben a körben nem áll rendelkezésre értékelhető adat.

Információink szerint a segélyre szorulókaránya igen alacsony települési szinten.

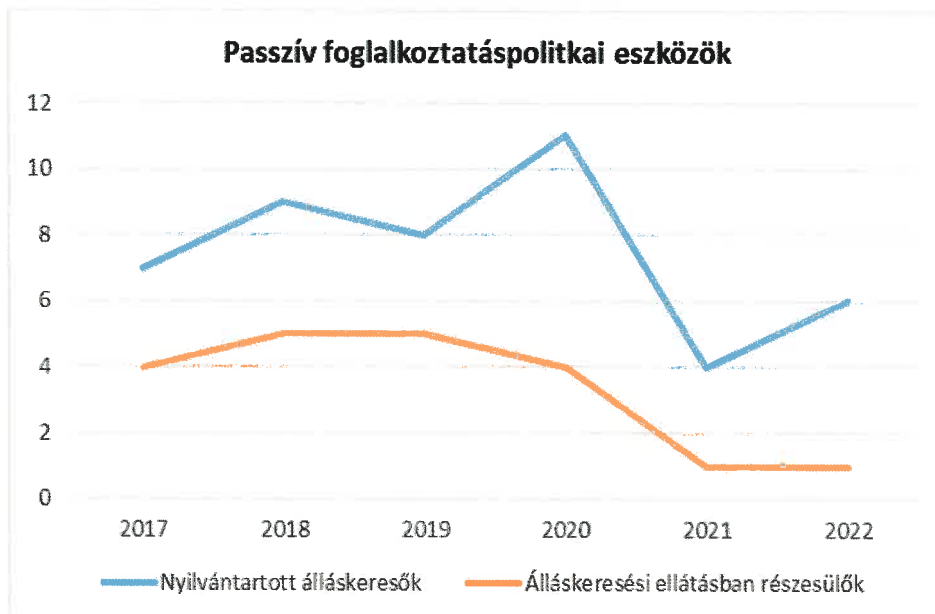
A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény az elmúlt években is többször is módosították, amelynek előírásait a Képviselő-testület a szociális ellátások, valamint a gyermekvédelmi gondoskodás helyi szabályairól szóló 14/2023. (VIII.10.) rendeletébe építette be.

A korábbi években létező foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatási formája, a rendszeres szociális segély is megszűnt.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	7	4,07%	4	57,14%
2018	9	5,20%	5	55,56%
2019	8	4,35%	5	62,50%
2020	11	5,12%	4	36,36%
2021	4	1,92%	1	25,00%
2022	6	2,96%	1	16,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

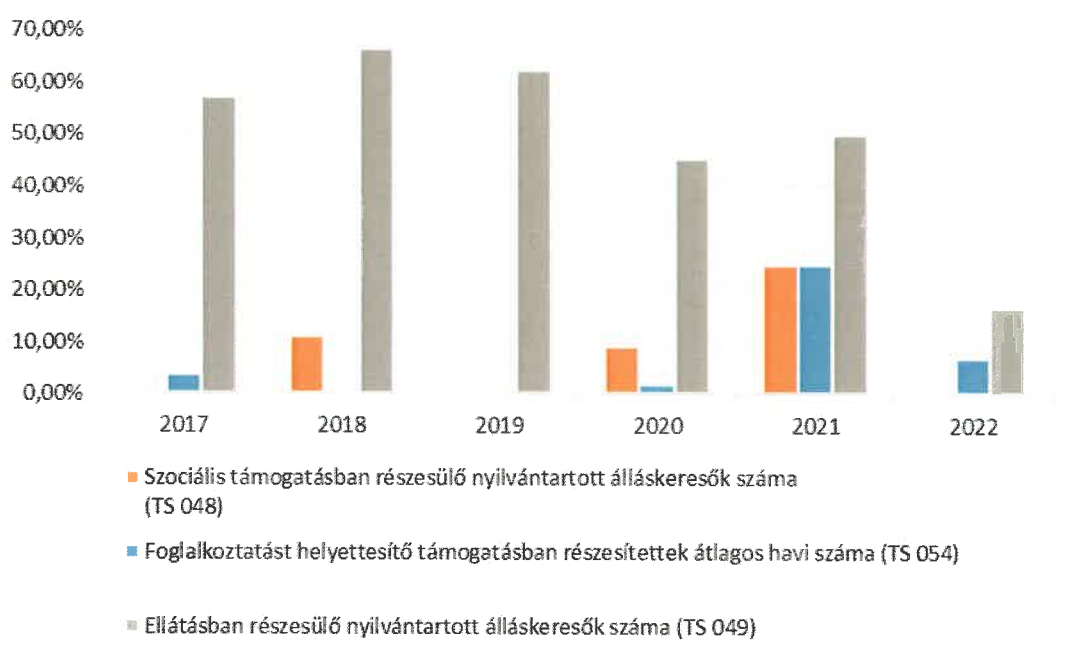

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	0	0,00%	0	3,71%	4	57,14%
2018	1	11,11%	0	0,00%	6	66,67%
2019	0	0,00%	0	0,00%	5	62,50%
2020	1	9,09%	0	1,73%	5	45,45%
2021	1	25,00%	1	25,00%	2	50,00%
2022	0	0,00%	0	7,00%	1	16,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

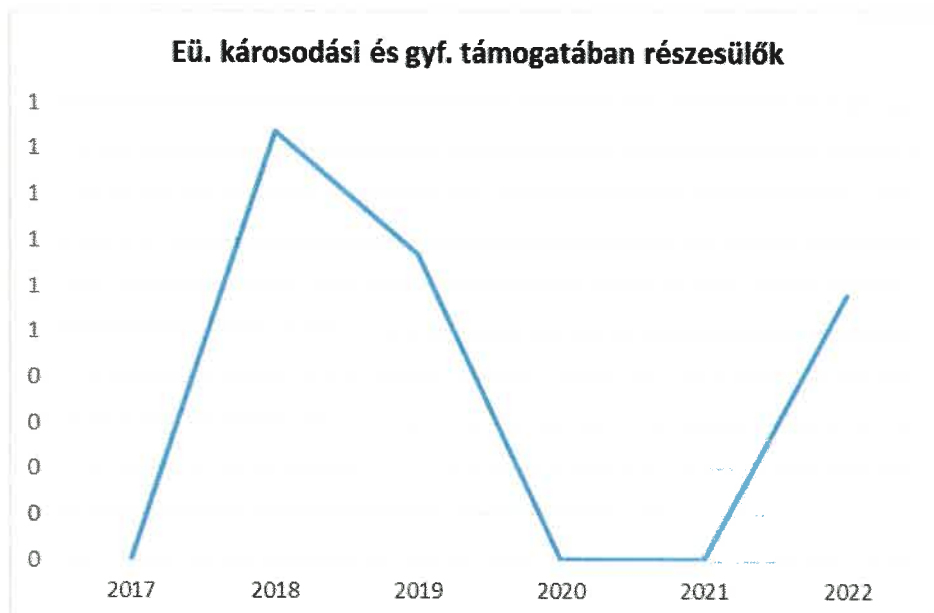
Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	0
2018	1
2019	1
2020	0
2021	0
2022	1

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

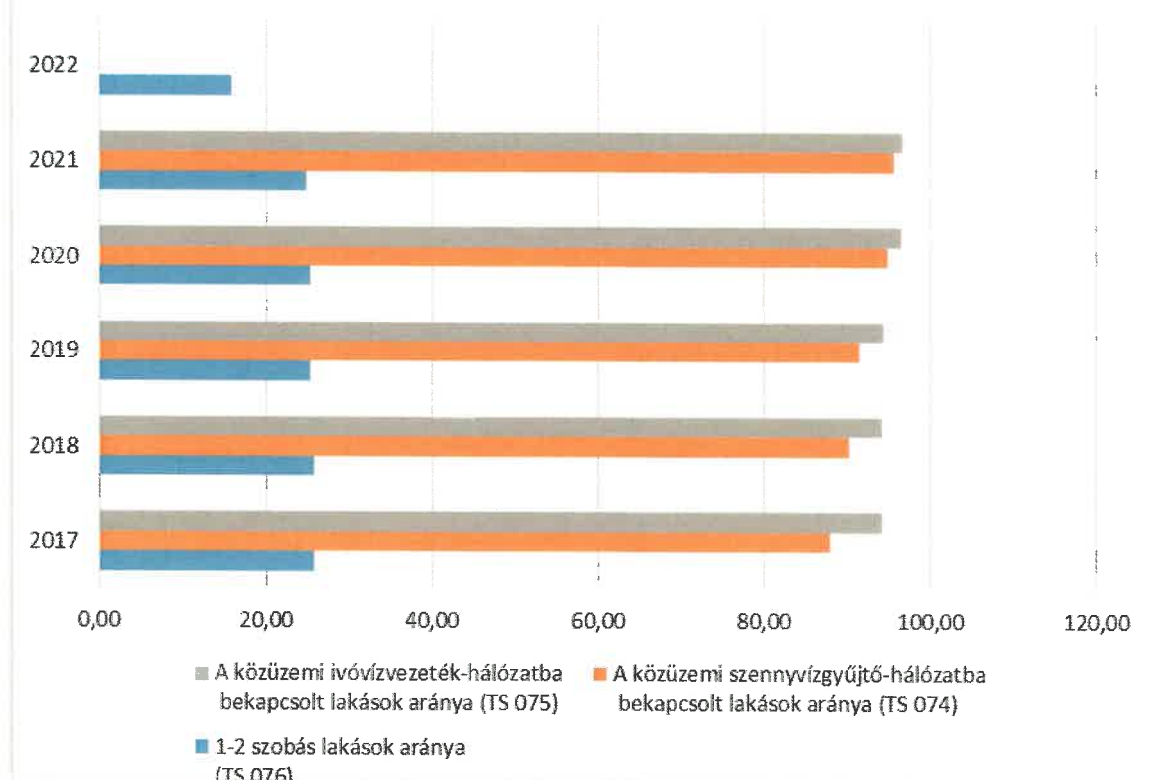
E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	174	0	0,00	25,86	87,93	94,25
2018	174	0	0,00	25,86	90,23	94,25
2019	177	3	16,95	25,42	91,53	94,35
2020	177	0	0,00	25,42	94,92	96,61
2021	181	4	22,10	24,86	95,58	96,69
2022	208	6	28,85	15,87	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállomány és minősége

A települési lakásállomány kapcsán elmondható, hogy a korábbi évek lakásállománya nem emelkedett. Tendencia változatlanul, hogy a korábban nyaralónak készült épületet állandó tartózkodásra, lakásnak használják a tulajdonosok. Emellett ha lassan is, de növekszik külterületen a lakónépség. A lakásállomány mellett továbbra is jelentős a nyaralással összefüggő ingatlanok száma.

A volt kemping értékesítése egy fővenyesi új lakópark lehetőségét rejti magában, valamint új önkormányzati lakótelkek kialakítása is elkezdődött a 2017-es évben szintén Fővenyesen egy új utca kialakulásával. A lakásállomány növekedése ezen intézkedések sikere esetében jelentősen növekedhet a közeljövőben.

a) bérlakás-állomány

A településen nem releváns.

A korábban meglévő 2 szolgálati lakás értékesítésre került a volt bérlők (rendőrök) részére.

b) szociális lakhatás

Nem releváns.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem releváns.

e) lakhatást segítő támogatások

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása.

Ez korunk növekvő problémát jelentő szomorú sajátossága.

A korábbi időszak lakásfenntartási támogatása, mint ellátás, a jogszabályi változások okán megszűnt. Önkormányzatunk a lakásfenntartási problémákat a települési támogatás keretein belül nyújtott, elsősorban pénzügyi támogatásokkal igyekszik orvosolni kérelemre, rászorultsági alapon a már említett szociális rendelet előírásai alapján. Jellemzően a téli tüzelő megvásárlására vagy elromlott háztartási berendezések megvásárlására kérik a leggyakrabban.

Éves szinten 8-10 kérelem szám mutatható ki.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzügyi és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	48
2018	n.a.	31
2019	n.a.	39
2020	n.a.	30
2021	n.a.	36
2022	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Az adósságkezelési szolgáltatás a szociálisan rászorult személyek részére nyújtott, lakhatást segítő ellátás. Ennek a támogatásnak az a szerepe, hogy segítséget nyújtson az eladósodott, hátralékot felhalmozott rászorulóknak oly módon, hogy a kérelmező, az állam és az önkormányzat közösen törlesztik a hátralékot.

Tényleges adósságkezelési szolgáltatásra ez idáig nem került sor, mivel a jelentkező családok nem feleltek meg a szigorú törvényi követelményeknek.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A településen, lévén falusias kis község, a lakhatási helyzet viszonylag jó, a lakosság saját tulajdonú ingatlanokban lakik, bérlakások, társasházak nincsenek.

A közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés a településen jónak mondható, minden lakóingatlanban megvan a lehetősége a kiépített közműhálózatokra (víz, villany, csatorna, gáz, internet és kábel tv) történő csatlakozáshoz.

Kisebbségi kivételt képez ez alól a csatornával még nem rendelkező (néhány) utca végén lévő ingatlanok állománya, mely nem számottevő.

Az Önkormányzat a csatornázottság 100%-ossá tétele érdekében folyamatosan igyekszik lépéseket tenni. 2017-18. években is vízjogi engedélyezési eljárás folyt a még hiányzó csatorna szakaszok engedélyének megszerzése érdekében.

A Gesztenye soron újszakasz került csatornázásra.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Azon területek minősülnek szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők, és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot.

(A szegregációs mutatót a KSH a 2011-es népszámlálási adatokból állítja elő).

A Központi Statisztikai Hivatal Népeségstatisztikai főosztálya által készített adatok szerint a 2011-es népszámlálás adatai alapján Balatonudvariban nem található olyan terület, mely a szegregációs mutató alapján megfelelné a tényleges szegregátum feltételeinek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	0	7	3,00
2018	0	0	0	0	7	3,00
2019	0	0	0	0	7	0,00
2020	0	0	0	0	7	0,00
2021	0	0	0	0	5	0,00
2022	0	0	0	0	5	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény célja többek között:

- elősegíteni az egyén és ezáltal a lakosság egészségi állapotának javulását, az egészséget befolyásoló feltétel és eszközrendszerrel,
- hozzájárulni a társadalom tagjai esélyegyenlőségének megteremtéséhez az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésük során,
- meghatározni az egészségügyi szolgáltatások általános szakmai feltételeit, színvonalának garanciáit,
- lehetővé tenni az egyéni és a közösségi érdekek harmonikus érvényesülését, a mindenkori népegészségügyi célok elérését, a szükséges erőforrások előteremtését, optimális felhasználását és az egészségtudományok fejlődését.

Balatonudvariban az **egészségügyi alapellátást** (házi és gyermekorvosi ellátást egyaránt) egy balatonakali székhelyű vállalkozó háziorvos biztosítja, akinek a körzete Balatonakali, Balatonudvari, Örvényes, Aszód községekre terjed ki.

Balatonudvariban a háziorvos heti 4 alkalommal rendel. Gyógyszertár nincs. A háziorvos által működtetett kézi gyógyszertár 2024. évben megszűnt. Az orvosi rendelőt az Önkormányzat biztosítja számára térítésmentesen, a felszereltsége az évek alatt megfelelően karbantartott, ellátott és esztétikus kialakítású.

A településen fogorvosi rendelő nincs, az ellátás a megállapodás alapján a Balatonakali fogorvosi rendelőben biztosított.

Az egészségügyi ellátás jelzett formái évtizedek óta megfelelő megoldást biztosítanak a település lakosainak és a nyári időszak vendégforgalmának egészségügyi ellátásához egyaránt. A háziorvosi ellátás hosszú évek óta stabilan és megbízhatóan működik településünk vonatkozásában.

A településen az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz való hozzáférés az előbbieik alapján hosszú évek óta megfelelően biztosított, a szakellátásokat Balatonfüreden, Veszprémben, Tapolcán lehet igénybe venni.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, kora gyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított. A kisgyermek és iskoláskorú gyermekek számára kötelező szűrővizsgálatok a védőnő és a házi orvos bevonásával rendszeresen megtörténik. Minden évben lehetőség van a - helybe érkező - tüdőszűrő igénybevételére is. A vállalkozó házi orvos időszakos akciók keretében végez bizonyos pl. csontritkulás szűréseket is az érdeklődő lakosság számára. Nyári programjaink keretében egészséges életmód, betegségmegelőzési, szemléletformálási céllal egészségnapok szervezésére több alkalommal is sor kerül.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fizioterápiás ellátás Balatonakaliban van, egyéb egészségügyi fejlesztés és rehabilitáció legközelebb Balatonfüreden megoldott.

Az ellátásra szoruló szomorú tapasztalata, hogy a fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés megyei szinten sem jól megoldott.

A rászoruló gyermekek család általi utaztatása a nagy távolságok és a magas benzinárak miatt anyagi nehézséget okoz mind a két érintett települési család esetében.

A probléma megoldása megyei feladat, országos támogatottságot igényelne

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az óvodai és iskolai közétkeztetés településünk esetében nem jelentkezik, mivel a környékbeli iskolákba (főként Balatonfüred és Tihany) járnak a helyi gyermekek. Ilyen irányú lakossági visszajelzés nem áll rendelkezésünkre.

A településen élő szociálisan rászorultak étkeztetését rendeletben szabályozza az önkormányzat, azonban évek óta igénylő nincs.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Évek óta a nyári idegenforgalmi szezonban településünk részt vesz a Mozdulj Balaton programban, amelynek keretén belül a helyi lakosok, valamint az itt nyaralók változatos sportprogramokban vehetnek részt a strandokon.

Az önkormányzat által működtetett strandokon szeparált strandfoci-pálya, homokos röplabdapálya, kosárlabdapálya található.

A strandi szezon alatt időszakosan vízi tornák és a nyitva tartás alatt vízi kosárlabda állványok, vízilabda kapuk használata biztosított a strandokon. Mindkét strandon működik vízi sportszer kölcsönző, széles körű vízi eszköz készlettel, mely folyamatosan nagy sikera strandi látogatók körében.

A művelődési házban asztaliteniszezésre van lehetőség, valamint egy külön helyiségben kondíció termet is fenn tartunk.

e) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Családsegítő Szolgálat szociális alapellátást nyújt, amely a családsegítés keretében a településen élők szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének elősegítése céljából nyújt általános és speciális szolgáltatásokat.

A gyermekjóléti szolgálat szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

A prevenció érdekében a szolgálat megpróbál még a veszélyeztetettség kialakulása előtt kapcsolatba lépni az érintett családdal, kideríteni a kialakuló probléma okát és segítséget nyújtani annak megoldásához. A feladat ellátása hosszú évek óta biztonságos, igénybe vétele a településen szerencsésnek mondhatóan nagyon kismértékű.

f) drogprevenciós szolgáltatások;

A Családsegítő Szolgálat segítséget nyújt, valamint prevenciós jelleggel előadásokat és tájékoztató anyagokat készít.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem tapasztaltuk, információ nem áll rendelkezésre.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Egyéni esetkezelésben segít a családsegítő.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi község bemutatása

a) községi élet szinterei, fórumai;

A községi élet szinterei a lakóközségek, az önkormányzat, a művelődési ház, a strandok, az egyházak és a templomok, a helyi nyugdíjas klub.

A lakosság egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

A helyi kötelező községi szolgáltatási feladatok megszervezése, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A községi szolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása vagy a megfelelő szint stabil biztosítása.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Nincs ilyen jellegű konfliktus.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A település életében az aktivitás megszervezése társadalmi szervezetek, egyesületek hiányában az önkormányzatra hárul. Egyre kisebb a lakossági aktivitás és önkéntesség a települési élet megszervezésében, a működő programokon történő részvételen. Az időskorú lakosság aktivitása egyre csökkenő tendenciát mutat, a fiatalabb korosztály pedig a tapasztalatok alapján nem kapcsolódik be a közösségszervezésbe.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Nem releváns, a településen nincsenek nemzetiségek.

e) helyi lakossági önszerveződések.

A településen két egyesület működik, valamint a helyi nyugdíjas klub tagjai is aktívan részt vesznek a település programjainak színesítésében, rendezvények szervezésében.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nincsen roma nemzetiségi önkormányzat a településen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Nincsenek mélyszegénységben élők és romák a településen.

A mélyszegénységben élők és romák helyzete, esélyegyenlőségük vizsgálata településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fiatalok elvándorlása.	Kedvezményes áru építési telkek kialakítása, támogatási rendszer megalkotása.
A szegénység oka és következménye a munkanélküliség.	Közfoglalkoztatás fenntartása; egyébhelyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
A lakosok egészségügyi állapota megfelel az országos mutatóknak, nem jó.	Egészségügyi szűrések és egészségeséletmód népszerűsítése.
Nem minden munkanélküli regisztráltja magát a Munkaügyi Hivatalnál.	Tájékoztatás, információk elérhetővé tétele a munkanélkülieknek adható támogatásokról.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekek korú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	190	196	386	49,22%	50,78%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			8	2,07%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	17	27	44	4,40%	6,99%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	2	4	6	0,52%	1,04%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

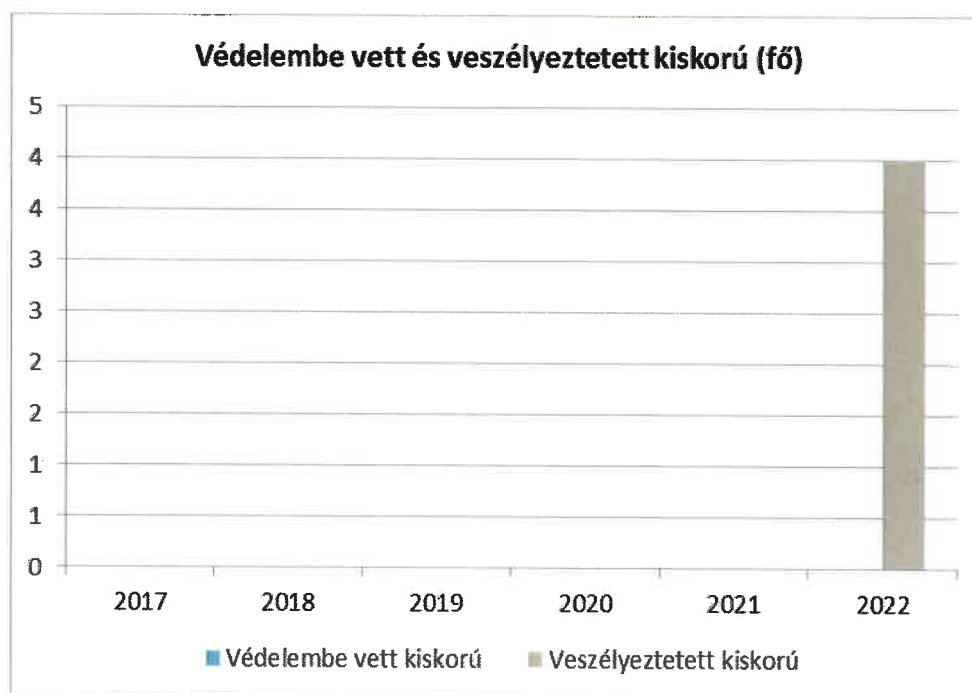
2022-ben Balatonudvariban a gyermekek (0-18 év) száma 50 fő, arányuk az összlakossághoz képest 12,9 %, tehát elmondhatjuk, hogy kevés gyermek él a településünkön.

Az ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermekek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít.

Az elmúlt években probléma nem volt, védelembe vett / veszélyeztetett gyermek hosszú évek óta nincs a településen.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	4
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

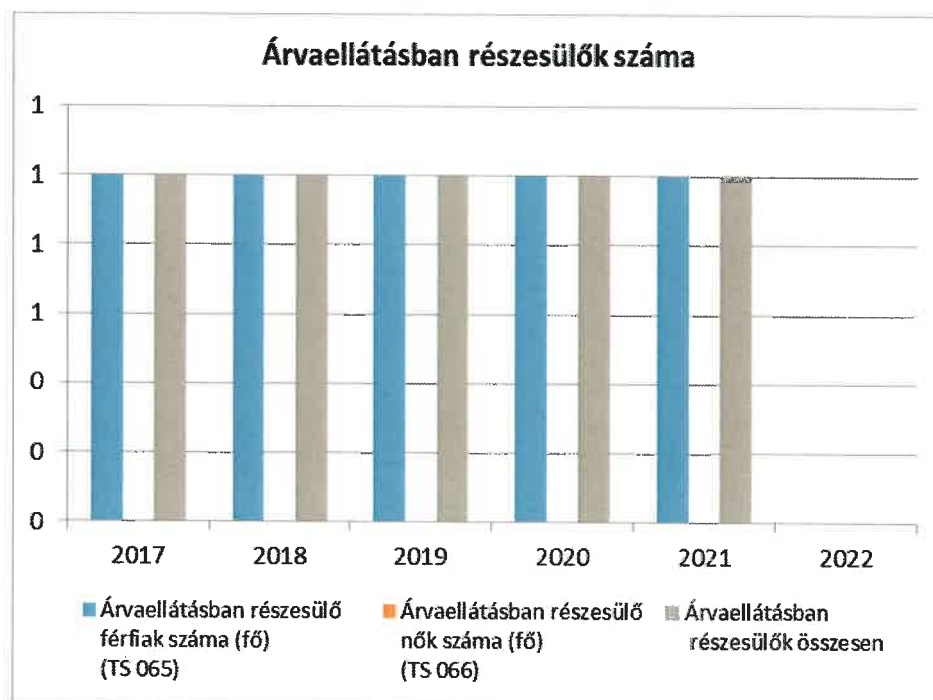
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg.

Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben akkor részesülhet a család, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. 2018. óta - elköltözés miatt - nem volt a településen rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	1	0	1
2018	1	0	1
2019	1	0	1
2020	1	0	1
2021	1	0	1
2022	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen minden gyermek részesül valamilyen támogatásban, pl. 150 ezer Ft születési támogatás, Mikulás ünnepi ajándécsomag, általános, középiskolai és felsőoktatási tanulóknak oktatási támogatás, iskolai bérletdíj, Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati ösztöndíj rendszer.

A települési művelődési ház minden gyermek részére ingyenesen biztosítja a gyermekprogramokat, játszóházi és kézműves foglalkozásokat.

Szintén ingyenesek a nyári strandi gyermek játszóházi foglalkozások és sportprogramok is.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Nincs adat.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nincs nem magyar állampolgár gyermek a településen.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nincs.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nincsen ilyen gyermek a településen.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői szolgálat Tihanyi központtal ellátott Balatonudvari, Örvényes, Aszófő és Tihany településeken.

A védőnőnek Tihanyban van fogadóórája. Ilyenkor elvégzi az aktuális szűrővizsgálatokat, megbeszéli a felmerülő problémákat és szakorvosi vizsgálatokra irányítja őket, és a terhes tanácsadást ellátja. A csecsemőket látogatja az otthonukban is. A kismamákat tanácsokkal látja el, segítséget ad a szülésre, szoptatásra való felkészülésre, és az újszülött fogadására.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A házi orvosi ellátás keretében történik, ahol a gyermekek gyógyítása, gondozása is megoldott.

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben az egészségügyi ellátórendszeren keresztül.

Gyermek szakorvosi ellátás Balatonfüreden a Rendelőintézetben igénybe vehető.

- b) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Óvoda, bölcsőde és családi napközi a településen nincs.

A környéken Zánkán és Balatonfüreden van bölcsőde.

Balatonudvari a Zánka és Térsége Oktatási Intézményi Társulás keretén belül, a zánkai Kétnyelvű Német Nemzetiségi Óvoda-Bölcsőde (8251 Zánka, Iskola u. 4.) intézményben biztosítja a bölcsődéskorú gyermekek nappali ellátását.

A települési általános iskoláskorú gyermekek a Tihanyi Bencés Iskolába vagy Balatonfüredi Radnóti Általános Iskolákba járnak.

A gyermekorvosi ellátás a körzeti háziorvos által és az iskolákban biztosított.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermekvédelem rendszerében a személyes gondoskodást nyújtó ellátások egyik alapellátási formája.

Segítséget nyújt a településen élők szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése céljából nyújt általános és speciális szolgáltatásokat.

A szolgáltatás célja a gyermekek testi, lelki fejlődésének, családban történő nevelésének elősegítése. Az alapellátás feltétele a család együttműködési szándéka.

A BSZAK családgondozója folyamatosan jelen van a településen, ügyfélfogadásai során figyelemmel kíséri a települési gyermekek, érintett családok helyzetét. Jelentős problémák hosszú évek óta nincsenek, veszélyeztetett gyermek nincs a településen.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

- f) gyermekvédelem;

Kialakult veszélyeztetettség esetén a családgondozás célja a veszélyeztető tényezők megszüntetése, belátható határidőn belül.

Amennyiben a kiskorú gyermek testi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése bármi ok folytán veszélybe kerül, a gyámhatóság védelembe vételi eljárást folytat le. A gyermekek védelme, a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, a veszélyeztetettségének megelőzésére, megszüntetésére szolgál.

A környezet és a szakemberek odafigyelése, a jelzőrendszer azonnali működésének szinten tartása, javítása elengedhetetlen.

A BSZAK családgondozója folyamatosan jelen van a településen, ügyfélfogadásai során figyelemmel kíséri a települési gyermekek, érintett családok helyzetét. Jelentős problémák hosszú évek óta nincsenek, veszélyeztetett gyermek nincs a településen.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák támogatására van lehetőség a Családsegítő Szolgálatnál. A gondozás során a szakember segíti az anyát abban, hogy születendő gyermekét fogadni tudja, adományok szervezésével, és a csecsemő ellátásához szükséges felszerelések előteremtésével.

Ha a szülő valamilyen egészségügyi, szociális, lakhatási probléma miatt átmenetileg nem tudja megoldani gyermeke családban történő elhelyezését, kérheti az átmeneti gondozást, a BSZAK közreműködésével családok átmeneti otthonában kerül elhelyezésre.

Krízishelyzetben a jelzőrendszer tagjaihoz lehet fordulni, ezek a Gyámhivatal, Gyermekvédelmi Szolgálat, a Balatonfüredi Rendőrkapitányság körzeti megbízottja, háziorvos, védőnő.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Az önkormányzat a községben kialakított 3 minősített játszóteret (strandok, faluközpont).

A focipálya valamint a konditerem mindenki számára térítésmentesen igénybe vehető.

A strandon homokos röplabda, és szeparált strandfocipálya, kosárlabda pálya található.

A művelődési házban asztaliteniszezésre nyílik lehetőség és konditerem is működik.

A nyári szezonban a strandokon díjmentes sportlehetőségek, vízi tornák tartására is sor kerül.

A Mozdulj Balaton program is sportolásra ösztönzi a települési lakosokat, nyaralósokat.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekétkeztetés az iskolai intézményekben megoldott, rászorult gyermek nincs a településen.

Pénzbeli beiskolázási támogatást minden iskoláskorú (általános, közép és felsőfokúak egyaránt) tanuló kap a településen az őszi iskolakezdés előtt önkormányzati támogatásként a helyi rendeletben foglaltak alapján.

A támogatás hosszú évek óta jelent segítséget a települési gyerekek és családjaik számára.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nincsenek ilyen gyermekek.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem releváns. Nincs adat róla.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Pozitív diszkrimináció az ellátórendszerek keretein belül a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás és a beiskolázási támogatás biztosítása.

Rendkívüli önkormányzati települési támogatás igénybevételének lehetősége rászorultság esetén egyedi esetben.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Balatonudvariban bölcsőde, óvoda, iskola nem működik. A gyermekek többsége a tihanyi óvodába, vagy a zánkai, balatonakali, balatonfüredi óvodákba jár. Az iskoláskorúak Tihany és Balatonfüred általános iskoláiba járnak.

A hátrányos helyzetű gyerekekre, családokra az általános iskolák, az osztályfőnökök, valamint az óvoda óvodapedagógusai kiemelt figyelmet fordítanak. Ez megnyilvánul a tehetségesek, ill. a tanulási nehézséggel küzdők számára szervezett felkészítések, korrepetálások szervezésében, az óvodai fejlesztő foglalkozások szervezésében. A versenyekre való nevezési díjat, útiköltséget az iskolák a legtöbb esetben átvállalják.

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A településen nem működik óvoda, iskola, így nem releváns.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Nem releváns.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Nem releváns.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Pozitív diszkrimináció a gyermekkel kapcsolatban az alábbiak szerint valósul meg:

- A rászoruló – RGYVK-s – gyerekek étkezési kedvezményben részesülnek.
- Az ingyenes tankönyv a törvény szerint biztosított.
- Rendkívüli önkormányzati települési támogatás igénybevételének lehetősége rászorultság esetén egyedi esetben.

Az intézmények alapvető céljai között kiemelt helyet kap, hogy biztosítsák a szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést, de helyezzen hangsúlyt az esélyteremtésre, a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálására.

Mindezek biztosítása érdekében kiemelt figyelmet fordítanak a beiratkozásra, gyermekfelvételre, az oktató-nevelő munkára, a gyerekek egyéni fejlesztésére, az értékelés gyakorlatára, a fegyelmezés használatára, a feladatok kiválasztására az alkalmazásban és a fejlesztésben.

Különös figyelmet fordítanak a humán erőforrás fejlesztésére, a pedagógusok szakmai továbbképzésére valamint a partnerépítésre és kapcsolattartásokra (szülők, segítők, szakmai éstársadalmi környezet).

A halmozott, illetve hátrányosan halmozott helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása a kistérségen belül megoldott, Balatonfüreden a Fekete István Általános Iskolában az arra rászoruló diákok részére biztosított.

Az óvodások részére a Gyermekjóléti Szolgálat keretein belül, nevelési tanácsadás és fejlesztés és pszichológiai foglalkozás biztosított.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekek iskolán kívüli, illetve nyári szabadidős tevékenysége a településen korlátozott mértékben megoldott.	A gyermekek iskolán kívüli szabadidős tevékenységének hasznos eltöltésére irányuló intézkedések, programok szervezése.
Gyermekek 4 általános iskolába járnak tanulni. A hasonló korúak idegenekké válnak egymás iránt.	Programok, sportolás, táborok szervezése, települési kultúrház közösségi színtérként történő működésének megvalósítása – programok szervezése, a helyben történő hasznos szabadidő eltöltése érdekében.
Továbbtanulási kedv ösztönzése.	Az önkormányzat vállalja az elkövetkező öt évben is a tanulást ösztönző ösztöndíj (Bursa Hungarica) program biztosítását.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

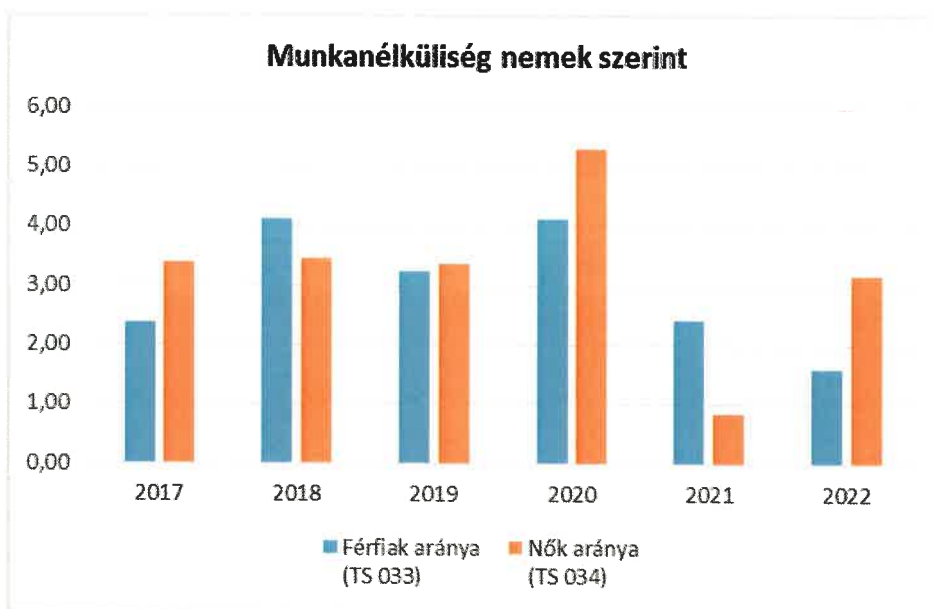
A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, pl. Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve. Ma már a nők döntő többsége dolgozik, aktívan részt vesz a családfenntartásban, mivel mindkét szülő keresete szükséges a megélhetés biztosításához. A nők számára a legfontosabb probléma a munka, a hivatás és a családi élet összeegyeztetése.

Tapasztalat szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	2,38	3,39	2,89%
2018	4,13	3,45	3,79%
2019	3,25	3,36	3,31%
2020	4,13	5,31	4,72%
2021	2,42	0,85	1,64%
2022	1,6	3,17	2,39%

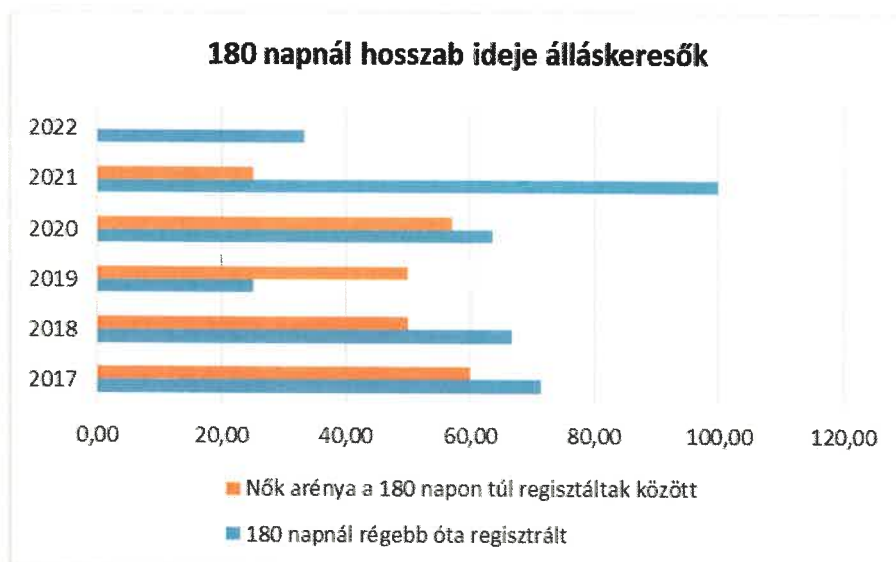
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	71,43	60
2018	66,67	50
2019	25	50
2020	63,64	57,14
2021	100	25
2022	33,33	0

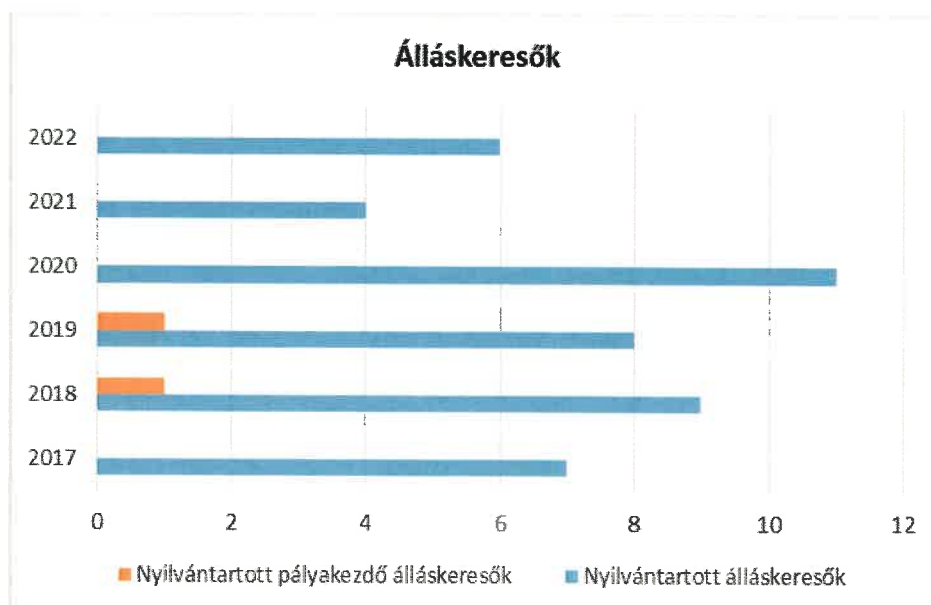
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	7	0
2018	9	1
2019	8	1
2020	11	0
2021	4	0
2022	6	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A női foglalkoztatottság és munkanélküliség nem mutat kirívóan eltérő adatokat a férfiakéhoz képest.

c) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Erről a témáról az önkormányzat nem rendelkezik adattal.

d) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Erről a témáról az önkormányzat nem rendelkezik adattal.

e) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor. Egyéb területen nincs információnk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A legközelebbi bölcsődei ellátás Zánkán (5 km), illetve Balatonfüreden (14 km) található. Időszakos férőhelyhiány előfordulhat, mivel a változó gyermeklétszám alakulása teljes mértékben nem előre látható, a szülői döntésektől függ a gyermekek bölcsődei, óvodai, iskolai beíratása. Családi napközi, óvoda helyben nincsen, legközelebb Balatonfüreden van lehetőség családi napközi igénybevételére.

A környékbeli foglalkoztatás területén rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldásokról nincs információnk.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Az adatokból kimutatható, hogy az egy védőnőre jutó gyermekek száma növekvő tendenciát mutat, de olyan kismértékű a települési gyermekszületések éves száma, hogy nem jelent ellátási nehézséget a védőnő számára.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Jellemzően az erőszak jó része rejtetten a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen.

Bántalmazás jellegű települési tapasztalat hosszú évek óta nem volt, jelenleg sincsen.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Vármegyei szinten biztosított.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Önkormányzatnál dolgozó köztisztviselők között nincs férfi, 5 nő köztisztviselő dolgozik a helyi közös hivatali kirendeltségen.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerő-piacon.

Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben általában magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

A nőket helyi szinten érintő problémák egyike a nyári szezonon kívüli elhelyezkedési probléma, melyet munkahelyteremtéssel és a balatoni főszezon meghosszabbításával lehetne orvosolni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A kisgyermekes anyukák esetében nem megoldott a <u>gyermekek alkalmi felügyelete</u> .	Időszakos gyermekfelügyelet kialakításának ösztönzése a településen élők között.
Női munkanélküliség.	Közmunka program folytatása.
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a <u>szegénység kockázata magas</u> .	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak.

Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlak, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések.

Korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	92	44	209,09%
2018	101	45	224,44%
2019	100	47	212,77%
2020	108	44	245,45%
2021	102	40	255,00%
2022	106	41	258,54%

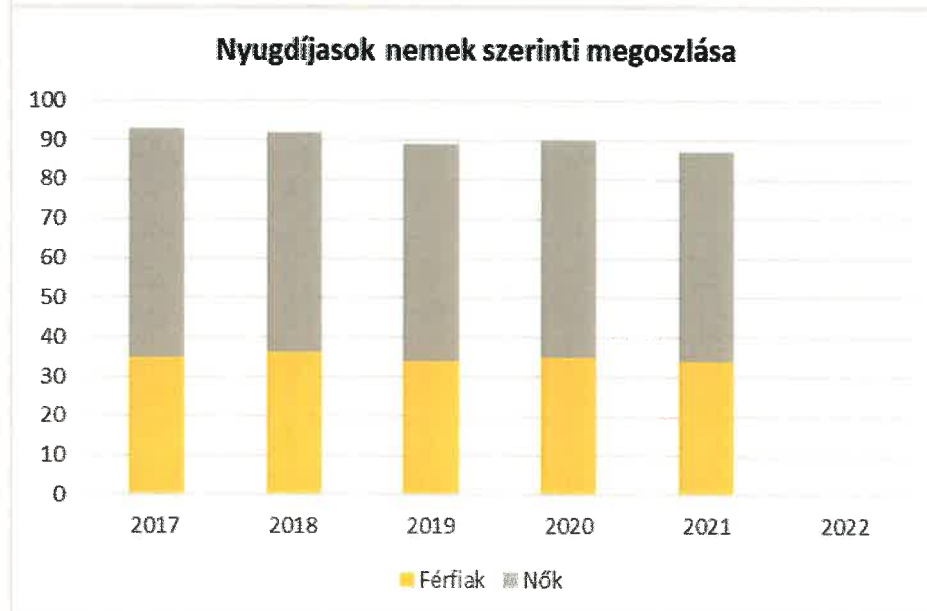
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	35	58	93
2018	36	56	92
2019	34	55	89
2020	35	55	90
2021	34	53	87
2022	0	0	0

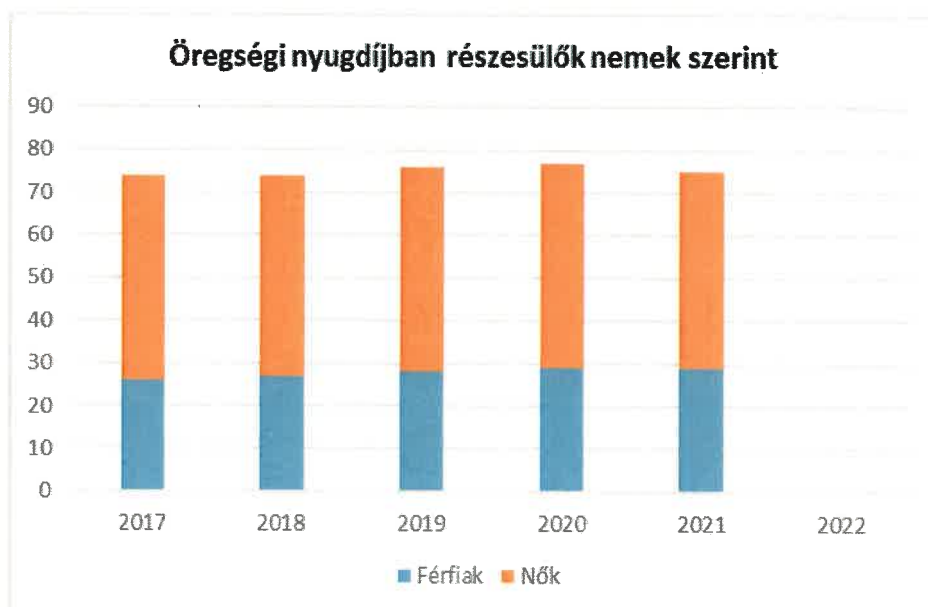
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadék részesítettek ha átlagos száma (f) (TS 134)
2017	0	0	26	48	0	3	0
2018	0	0	27	47	0	3	0
2019	0	0	28	48	0	2	0
2020	0	0	29	48	0	2	0
2021	0	0	29	46	0	2	0
2022	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön a nyugdíjasok száma stagnáló, de így is magas számot képvisel az összlakosságon belül.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Balatonudvariban az állandó népességből a 65 év feletti lakosok száma 75 fő.

Nyugellátással, hozzátartozói nyugellátással mindenki rendelkezik.

Nappali ellátás és időskorúak járadék iránti igény nem merült fel.

2050-re a 65 év feletti európai polgárok száma várhatóan 70 %-kal, a 80. életévüket betöltött uniós lakosoké pedig 170 %-kal lesz magasabb a mainál. Ez a jelenség komoly kihívások elé állít minket: egyrészt eleget kell tennie az egészségügyi ellátás iránt jelentkező megnövekedett igényeknek, más-részt oly módon kell egy elöregedő társadalom szükségleteihez igazítani az egészségügyi rendszereket, hogy azok az aktív munkaerő létszámának csökkenése ellenére megőrizzék fenntarthatóságukat.

A legfontosabb feladat az egészséges és aktív időskor támogatása.

A jó egészség kihat az életminőségre: minél tovább maradunk egészségesek, annál nagyobb eséllyel őrizhetjük meg önállóságunkat, függetlenségünket és aktivitásunkat. Ha az elöregedő társadalom tagjai egészségesek maradnának, csökkenne az egészségügyi rendszerekre nehezedő teher, és kevesebben vonulnának betegség miatt nyugállományba, illetve nyugdíjas korukban is aktívabban részt tudnának venni a családi és társadalmi feladatok ellátásában.

Ez az elvárás azonban a mai magyar időskorú társadalomban nem ölt a valóságban testet, a fiataljainak, a jövő generációjának szemléletváltása segítheti elő hosszú távon egy ilyen aktív nyugdíjaskor ösztársadalmi megvalósulását.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	7	9	8	11	4	6
41-45 év (TS 042)	Fő	1	1	0	1	1	2
	%	14,29%	11,11%	0,00%	9,09%	25,00%	33,33%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	1	1	4	0	0
	%	0,00%	11,11%	12,50%	36,36%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	1	1	1	1
	%	0,00%	0,00%	12,50%	9,09%	25,00%	16,67%
56-60 év (TS 045)	Fő	2	1	1	1	1	0
	%	28,57%	11,11%	12,50%	9,09%	25,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3	4	2	2	1	1
	%	42,86%	44,44%	25,00%	18,18%	25,00%	16,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre csekély az esély, kivételt képez, ha speciális tudással rendelkezik az időskorú.

Az idősek számára a településünkön munkalehetőséget főleg a mezőgazdasági kisegítő tevékenységek biztosítanak idényjelleggel (szüret, kézimunka igényes ún. „zöld” szőlészeti munkák) illetve lehetőség van a strandokon pénztárosi, jegykezelői feladatok szezonális betöltésére is.

- b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

2013. július 1. napjától nem lehet (csekély kivétellel) közalkalmazott, köztisztviselő, aki nyugellátásban részesül.

Aktívkorú nyugdíjas ma már talál munkát a környező településeken is, önkormányzatunk is keres nyári szezonban nyugdíjasokat foglalkoztatásra pl. strandi jegykezelő, pénztáros, parkgondozó munkakörökben.

Nyári önkormányzati munka biztosítása a strandokon - lehetőségként - tehát adott a települési nyugdíjasok részére. Jelentkező sajnos nincs, oka leginkább abban keresendő, hogy a munkaképes nyugdíjasok egyéb területeken el tudnak helyezkedni szezonális munkára pl. vendéglátó egységekbe.

Másik ok lehet az erőteljesen romló egészségi állapota a nyugdíjas korosztálynak, amely érdemi munkavállalásra alkalmatlanná teszi őket

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás terén nincs adatunk.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

- a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az önkormányzat kötelező feladataként biztosítja a rászoruló, településen élő idősek számára a szociális alapszolgáltatásokat. Az önkormányzat a Családsegítő Szolgálat keretében látja el e feladatát.

A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az ellátást igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően - lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. A területi szociális gondozó feladatainak ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy kliensének fizikai, mentális és szociális szükséglete kielégítése biztosított legyen.

A Balatonfüredi Szociális Alapszolgáltatási Központ 2006. november 30-tól a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, mint alapszolgáltatást biztosítja a rászoruló személyek számára.

Ez az ellátás nem kötelező feladat, a kihelyezett jelzőkészülék használata fokozott odafigyelést jelent az idősekre a napi szintű szociális ellátásban.

A kihelyezett készülék száma jelenleg 4 db.

Az érintettek zöme tájékozott a szociális szolgáltatások igénybevétele tekintetében.

A feladat hosszú évek óta biztonsággal megoldott. A településen egyedül élőkre a lakosság, szomszédok, önkormányzati dolgozók is figyelmet fordítanak, szükséges esetben orvosi ellátás érdekében intézkedések történnek.

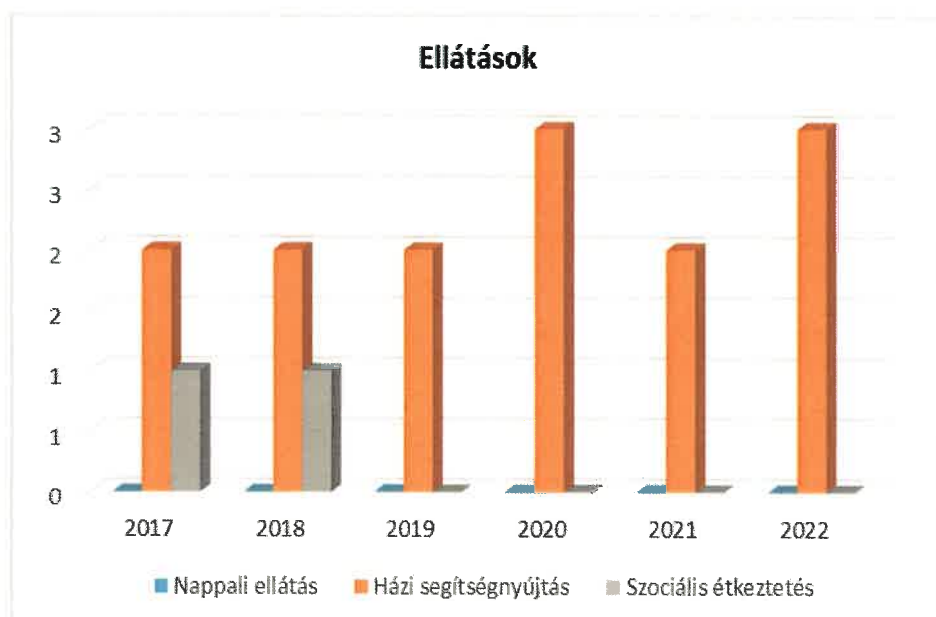
A településen falubusz vásárlását követően falugondnoki szolgálat működik, segítve az idős, rászoruló lakosságot. Hetente bevásárolni mennek Balatonfüredre, a falugondnok mindenkit elvisz orvosi vizsgálatra, igény szerint beszerzi a gyógyszereiket, segít a házi körüli teendőiben.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	92	0	2	1
2018	101	0	2	1
2019	100	0	2	0
2020	108	0	3	0
2021	102	0	2	0
2022	106	0	3	0

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A településen ingadozóan aktív nyugdíjas élet folyik, egy-két állandó személy segíti a rendezvények, események lebonyolítását aktívabban, a többség sajnos passzív.

Az önkormányzat igyekszik olyan programokat szervezni, amelynek keretében a településen élő különböző generációk közös szórakozási, kikapcsolódási lehetőséget találnak, erősítve ezáltal a generációk közti párbeszédet. Az erőfeszítések nem mindig járnak sikerrel.

A helyi nyugdíjas klub „Őszirózsák” néven tevékenykedik, aktivitásuk ingadozó, a rendezvényeken történő megjelenés létszámban is ingadozó.

Az önkormányzat minden évben megköszönti a nyugdíjasokat, ajándékokkal és kis ünnepséggel várjuk őket.

Rendszeresen a klub foglalkozások, tájékoztató előadások szervezése nyugdíjasokat érintő témákban.

A helyi bűnmegelőzési konzultáció keretében a körzeti megbízott időszakonként előadásokat tart a nyugdíjasok részére a bűnmegelőzés, illetve áldozattá válás megelőzése érdekében. Az egyedülálló, beteges embereket téli krízis helyzetben naponta meglátogatja. Az éves közmeghallgatásokon is felvilágosítások történnek a rendőrség képviselői részéről a nyugdíjasokat érintően, az áldozattá válást megelőzendő.

c) idősök informatikai jártassága;

Nincs információ erről az adatról. A településen szervezett informatikai képzésre nyugdíjasok nemjelentkeztek.

d) a generációk közötti programok.

Nincs információnk.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az „Őszirózsák” Nyugdíjas Klub a települési kultúrház keretein belül működik. Az önkormányzat támogatásában a művelődésszervező aktivitásával folynak időseket érintő programok a településen.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Különösen a téli időszakban „idős-látogatók” alkalmazása a munkaügyi központon keresztül, vagy a településen élők között.
Nemzedékek közötti kapcsolati problémák.	Generációs programok szervezése. Számítógépes, internetes oktatás - nagy/unoka (net) együtt.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

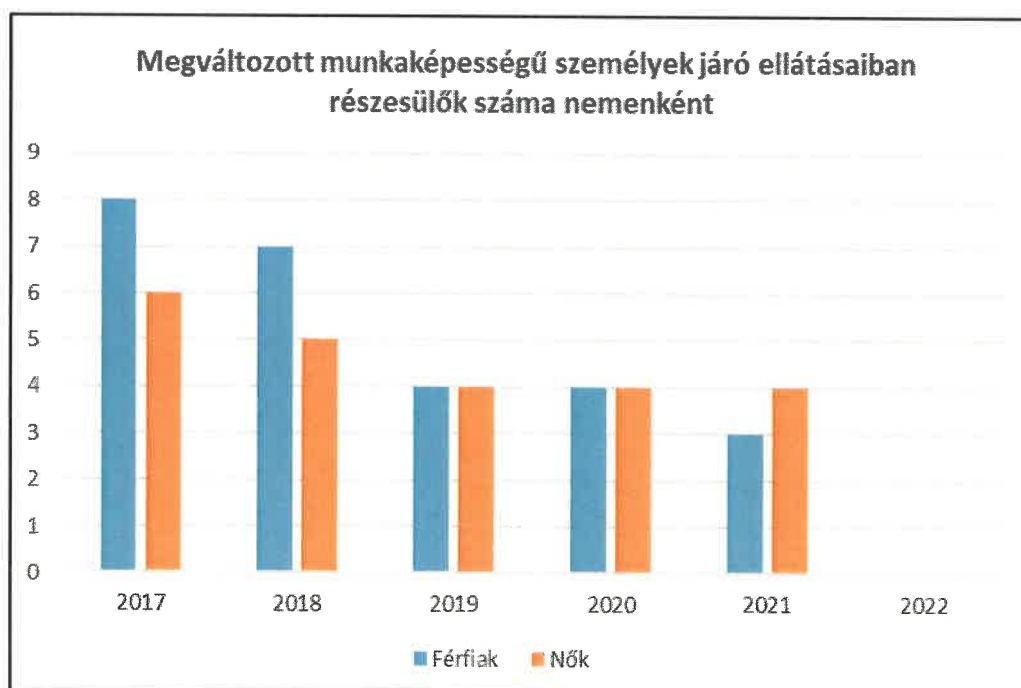
A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékoságtípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %.

A fogyatékos népességben belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékoságban szenvedők aránya.

7.1 A településen fogyatékosággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	8	6	14
2018	7	5	12
2019	4	4	8
2020	4	4	8
2021	3	4	7
2022	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A megváltozott munkaképességű személyek többsége férfi, de a nők létszáma is növekvő tendenciát mutat. Két család nevel fogyatékos gyermeket a településen.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Nincs adatunk.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. Az előítélet mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

Az Önkormányzattal szemben a foglalkoztatás során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor. Fogyatékos személyek helyi foglalkoztatásáról nincs információnk.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Nem releváns.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátásról nincsen adatunk.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek nem teljes mértékben, csak részben akadálymentesítettek.

Az önkormányzati kirendeltségnek otthont adó ideiglenes épület nem akadálymentesített, azonban a hivatal dolgozói mindenben segítik az ügyintézésre érkező fogyatékkal élő ügyfeleket. Amint elkészül a hivatalé épület, ez a probléma is megoldódik.

A részleges akadálymentesítés ellenére az intézményi hozzáférés az egész településen biztosított, alkalmankénti, eseményenkénti személyes közlekedési segítség nyújtásával a rászoruló fogyatékkal élő személy részére. Pl. strandi vízbe jutás, művelődési házi program igénybe vétele.

A települési kultúrház közösségi szintérré történő átalakítása óta az akadálymentesítettség problémája megoldott ebben az épületben.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Mindkét önkormányzati strandon kiépült egy-egy esztétikus mozgáskorlátozott vizesblokk 2018. évben. A Balatonba bejutás segítésére a strandokon lidós partszakaszok vannak, továbbá mozgássérült vízi bejáró segítségével, illetve az erre a célra biztosított rámpán is be lehet jutni a vízbe.

A települési posta épülete és az orvosi rendelő akadálymentesítése kiépített rámpával megoldott.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A munkahelyek akadálymentesítettségéről nincs az önkormányzatnak megfelelő információja.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A településen a meglévő járdák nagyrészt akadálymentesek, azonban egyes szakaszokon kerekesszékekkel nem járhatóak. A rossz járdaszakaszok viszont a babakocsik, és az idősek közlekedését is olykor megnehezítik.

Járdaszakaszok felújítása, karbantartása szükséges, rövidtávon megoldandó önkormányzati feladat, elsősorban pályázati források bevonásával történhet meg.

f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Nem releváns.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nem releváns.

7.4. Fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nem releváns.

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nem releváns.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az akadálymentesítés nem teljes körűen megoldott.	Részleges, vagy teljes akadálymentesítés a település intézményeiben, települési utak, járdák felújítása.
Információhoz és eszközökhöz való hozzáférés akadályoztatottsága.	Különböző információs adatbázisok használatára való figyelemfelhívás, pályázatfigyelés.

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szükséges az utak, járdák fejlesztése a településen.	Forrást találni az utak, járdák fejlesztésére, önerőből minden évben felújításokat végezni. Pályázatokat figyelni.
Gazdabolt épületének felújítása, közösségi hely kialakítása szükséges.	Pályázatok figyelése, önerő biztosítása, annak megtervezése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A helyi önkormányzatnak, a kulturális és oktatási intézményeknek, a községben működő vállalkozóknak, az egyházaknak, a falu lakosságának közös érdeke és felelőssége, hogy a jövőben Balatonudvari még inkább élhető településsé váljon.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen jelen van a Református és a Katolikus Egyház, a Polgárőr Egyesület, az „Őszirozás” Nyugdíjas Klub, és a Balatonudvari Öböl Csónakos Egyesület.

Ezek a szervezetek a közös célok, kulturális, sport, környezetvédelmi és fejlesztési célok megvalósításához mozgósíthatók, és váltakozó intenzitással, de kiveszik részüket a munkából a közösségi célok megvalósítása érdekében.

Legyen az falunap, ünnep, sportesemény, társadalmi munka stb.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Balatonudvari község Önkormányzata:

- tagja a Balatonfüredi Többcélú Társulásnak;
- Tihany, Aszófő, Örvényes és Balatonakali községekkel Közös Önkormányzati Hivatalt működtet.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nincs nemzetiségi önkormányzat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Az önkormányzati esélyegyenlőségi feladatokban szerepet vállalnak a civil szervezetek és az egyházak. Partneri viszony alakult ki velük. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken vesznek részt a szervezetek.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nincs ilyen irányú részvétel.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába bevontuk az érintett térségi intézményeket (Szociális Alapszolgáltatási Központ), szakembereket.

Információs adatokat kértünk a Járási Hivatal Munkaügyi Központjától.

A helyzetelemző rész összeállításakor az egyes szakterületek beszámolóit is figyelembe vettük.

A helyzetelemzés értékelése és az Intézkedési Terv elkészítése érdekében részvételükkel HEP fórumot tartottunk.

A település honlapján az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, ezáltal biztosítva a teljes körű nyilvánosságot.

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti szakemberek.

Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az Önkormányzat honlapján az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosításarövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározásarövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Fiatalok elvándorlása.	Kedvezményes áru építési telkek kialakítása, támogatási rendszer megalkotása.
	A szegénység oka és következménye a munkanélküliség.	Közfoglalkoztatás fenntartása; egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
	A lakosok egészségügyi állapota megfelel az országos mutatóknak, nem jó.	Egészségügyi szűrések és egészséges életmód népszerűsítése.
	Nem minden munkanélküli regisztráltja magát a Munkaügyi Hivatalnál.	Tájékoztatás, információk elérhetővé tétele a munkanélkülieknek adható támogatásokról.
Gyermekek	Gyerekek iskolán kívüli, illetve nyári szabadidős tevékenysége a településen nem megoldott.	Gyerekek iskolán kívüli szabadidős tevékenységének hasznos eltöltése.
	Gyermekek több általános iskolába járnak tanulni. A hasonló korúak idegenekké válnak egymás iránt.	Programok, sportolás, táborok szervezése, közösségi színtér kialakítása számukra a kultúrház fejlesztésével.
	Késő estig felügyelet nélküli gyermekek előfordulása a településen.	Polgárőrszolgálat fokozott ellenőrzése.
	Továbbtanulási kedv ösztönzése.	Az önkormányzat vállalja az elkövetkező öt évben is a tanulást ösztönző ösztöndíj (Bursa Hungarica) program biztosítását.
Idősek	Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Különösen a téli időszakban „időslátogatók” alkalmazása a Munkaügyi Központon és a helyilakosokon keresztül.

	Nemzedékek közötti kapcsolati problémák.	Generációs programok szervezése. Számítógépes internetes oktatás - nagy/unoka (net) együtt.
Nők	A kisgyermekes anyukák esetében nem megoldott a gyermekek alkalmi felügyelete	Időszakos gyermekfelügyelet megszervezése a településen.
	Női munkanélküliség	Közmunka program folytatása.
	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
Fogyatékkal élők	Akadálymentesítés nem teljes körűen megoldott	Részleges, vagy teljes akadálymentesítés a település intézményeiben. Települési utcák, járdák felújítása pályázatok igénybevételeivel.
	Információhoz és eszközökhöz való hozzáférés akadályoztatottsága.	Különbféle információs adatbázisok használatára való figyelemfelhívás, pályázatfigyelés.
Több célcsoportot érintő településszintű megállapítás	Szükséges az utak, járdák fejlesztése a településen.	Forrást találni az utak, járdák fejlesztésére, önerőből minden évben felújításokat végezni. Pályázatokat figyelni.
	A gazdabolt épületének felújítása, közösségi hely kialakítása szükséges.	Pályázatok figyelése, önerő biztosítása, annak megtervezése.

Jövőképünk

Egy település jóléti politikáját alapvetően a lakosság egészségügyi, szociális és gazdasági szükségletei határozzák meg.

Tény, hogy a magyar lakosság egészségi állapota, szociális biztonsága, és életkörülményei az elmúlt évtizedekben folyamatosan romlottak, a tendencia változatlanul fennál és ez folyamatosan súlyos társadalmi problémák forrásává vált.

Ehhez társul a szegénység, a társadalmi kirekesztődés, a társadalmi tőke és az esélyegyenlőség csökkenése.

Nem szabad tovább túrni és elviselni a társadalmi egyenlőtlenségek növekedését, a társadalmi kirekesztődést, a szegénység terjedését és az életesélyek rohamos hanyatlását.

Fel kell végre ismerni, hogy a társadalmi és gazdasági jólétet egyaránt az emberi életlehetőségek növelésével és az életminőség javításával, valamint a közösség sokoldalú partneri együttműködésével lehet elérni.

Változó világunk kihívásai társadalmi és helyi szinten is megkövetelik a jóléti rendszer újraértelmezését és a szociális ellátórendszer átalakítását. Ez szemléletváltás nem nélkülözheti a rendszerelvű gondolkodást, azaz, hogy az embert és környezetét – fizikai, szellemi, gazdasági és szociális viszonyait – egységként kell felfogni, és kölcsönhatásban kell szemlélni.

Az ember szükségleteinek sokoldalú komplex kielégítése tértől, időtől és a helyi körülményektől függ. Az érték- és szükségletrendszer a helyi kultúrától, történelmi, gazdasági és szociális adottságoktól meghatározott szociális tervezést tesz szükségessé.

A szolgáltatástervezési koncepció olyan jövőképet nyújt az önkormányzat, intézményei és a lakosság részére, amelynek segítségével javíthatja az életminőséget, elősegítheti egy jóléti társadalom emberközpontú rendszerének kiépítését.

Olyan településen kívánunk élni, ahol mindenféle **nemzetiség** békében egymás mellett, boldogulásátmegtalálva együtt él.

Fontos számunkra, hogy a **mélyszegénység** a lehető legkisebb mértéket öltse, minden embernek munkahelye és ezáltal biztos egzisztenciája legyen, az arra érdemesek tanulását ne a családi körülmények befolyásolják, hanem a tehetségük.

Kiemelt célterületnek tartjuk a **gyerekek** számának növelését, jövőbeli boldogulásuk esélyének megteremtését, a családok megtartását, a fiatalok Balatonudvarin történő letelepedését.

Folyamatosan odafigyelünk az **idősek** tapasztalatára, óvjuk egészségüket, hogy a generációk minél tovább egymás mellett élhessenek.

Elengedhetetlennek tartjuk a **nők** esetében a munkahely, a család harmóniájának megteremtését.

Különös figyelmet fordítunk arra, hogy a **fogyatékkal élők** is tartalmas, egész életet élhessenek.

Mindehhez társadalmi, települési összefogásra kívánjuk ösztönözni Balatonudvari lakosságát.

Felhívjuk a lakosságot, hogy minél többen vállaljanak felelősséget a közéletben, a települési élet aktivitásának megszervezésében, a közösségi rendezvények, programok megszervezésében.

Legyen közös az odafigyelés egymásra, az idősekre, az elesettekre, ne csak várjuk, hogy valaki segítsen, hanem tegyünk mi is együtt és egyénenként is mindazért, hogy a programban foglalt célkitűzések megvalósulását elősegíthessük.

Legyen a mottónk: közös felelősségvállalás és együttműködés egy szebb és boldogabb közösségi létért az egyének érdekében.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	A helyzetlemezés megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma											
1	Utak, járdák fejlesztése településen	A község idős, fiatalok útjainak kisgyermekes és járdáinak családok, mozgássérültek fejlesztése szükséges.	Költségvetési rendelet, Gazdasági program	Időügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024) Országos Fogvatékosági Program (2015-2025) Országos Területfejlesztési Koncepció	Forrást találni az utak, járdák fejlesztésére, önerőből minden felújítást és pályázatokat figyelni.	polgármester	2030. 02. (szerda)	20. A felújított utak járdák hossza.	Humán: ügyintéző, projektmenedzser. Pénzügyi: pályázati források.		Nem releváns.
2	Gazdabolt épületének felújítása, közössi hely kialakítása	Az önkormányzat tulajdonában álló, épületének felújítása, közössi hely kialakítása, ahol mindenki számára elérhető - közösségi rendezvények, helyi foglalkozások, esetleg helytörténeti kiállítás megvalósításra.	Gazdasági program, költségvetési rendelet	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) "Legyen jobb gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032) Időügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Forrást találni az utak, járdák fejlesztésére, önerőből minden felújítást és pályázatokat figyelni.	polgármester	2030. 02. (szerda)	20. A látogatók száma.	Költségvetésből forrás biztosítása, humán erőforrásként ügyintéző, programszervező.		Nem releváns.
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	A község fiatalok újjeléndő építési kialakítása	A fiatalok helyben történetük megakadályozása szükséges. építési telekhez kedvezményes építési telekhez jutás elősegítése.	Gazdasági program, költségvetési rendelet	Új Roma Stratégia (2019-2030) HESZ terv, Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Lakótelepek kialakítása a falu települési belterületén.	polgármester, főépítész	2030. 02. (csütörtök)	28. A kialakított lakótelepek száma.	Humán, pénzügyi és technikai rendeletek alapján.		Nem releváns.
2	Közmunka szervezése, hátrányos helyi lakosok segítése	Közmunka program szervezése válik településen munkanélküliek számára. hátrányos helyi lakosok településre	Költségvetési rendelet	Új Roma Stratégia (2019-2030)	Közmunka program szervezése. Hátrányos helyi lakosok	polgármester	2030. 02. (vasárnap)	24. Közfoglalkoztatásba, oktatásba bevontak száma.	Humán: Önkormányzati ügyintéző.		Nem releváns.

V. A fogvatékkal élők esélyegyenlősége							
1	Középületek és intézmények akadálymentesítése	és A teljes intézményi épületek költségvetési részleges, vagy rendezet, közseg teljes Gazdasági program	Országos Fogvatékosságügyi akadálymentesítés Program (2015- megvalósítása 2025)	Az Akadálymentesítés érdeklében pályázati források megcélzása, pályázatírás, ajánlatok bekérése, kivitelezés megszervezése.	Polgármester 2030. 02. (csütörtök)	28. A településen azon Önkormányzati fogvatékkal élők önértékelő, pályázati száma, akik források az ügyintézését megkönnyíti.	5 év Nem releváns.
	intézményeiben nem valósult meg A fogvatékkal élők meg teljes körűen. intézményi Kiemelten fontos, bejutásának hogy a hivatali mozgásának épület felújítása biztosítása, megtörténjen, megkönnyítése. amelynek része az középületek és akadálymentesítés intézmények megvalósítása is. Kiemelten a hivatal épületeinek akadálymentesítése.						

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

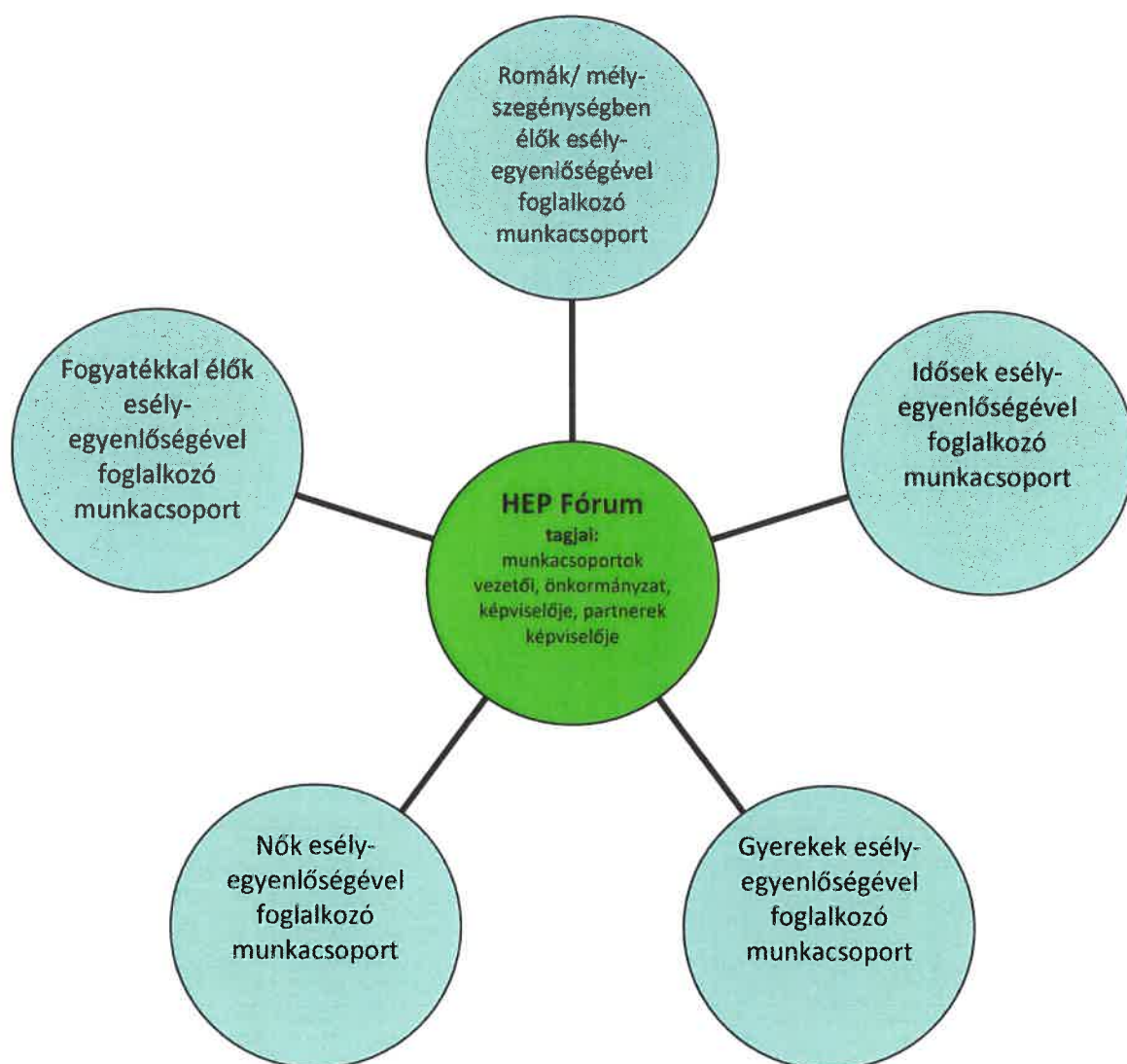
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításában lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitzűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. **BALATONUDVARI** község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően **BALATONUDVARI** község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 37/2025. (III.20.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek, hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Dátum: Balatonudvari, 2025. március 21.

Sötét György
polgármester

Tihanyi Közös Önkormányzati Hivatal
Balatonudvari Kirendeltsége
8242 Balatonudvari, Ady E. u. 16.
Tel.:87/449-266
e-mail: jegyzo@balatonudvari.hu

Jegyzőkönyvi kivonat Balatonudvari Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2025. március hó 20. napján hozott döntéséről.

Tárgy: Helyi Esélyegyenlőségi Program /HEP/ 2025-2030. elfogadása

Balatonudvari Község Önkormányzatának
37/2025. (III.20.) számú határozata

Balatonudvari Község Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot 2025-2030. évekre vonatkozóan a melléklet szerinti megismert tartalommal elfogadja.

Felkéri a polgármestert, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program honlapon történő közzétételéről gondoskodjon.

Határidő: 2025.04.30.

Felelős: polgármester

Kapja: kirendeltségvezető, HEP mentor, informatikus

Sötét György sk.
polgármester

dr. Nagy Rusztem Zoltán sk.
jegyző

A kiadmány hitelül

Vas Veronika
kirendeltségvezető

